

Obrtna cona Breg

Jurkova mama

Sašo Udovič

Foto AP

Foto Z. Mihelič

Foto Z. Mihelič

OBVEZNI
IZVOD

**AVGUST
2004**

**ANGELA BOJC,
stoletnica**

**Pogovor s Sašom
Udovičem**

**Imamo stanovanjsko
politiko?**

REŠETO

GLASILO OBČINE RIBNICA
30. avgust 2004, letnik VIII

št. 8

29. RIBNIŠKI SEMENJ 2004

in ROKODELSKI FESTIVAL

Sobota, 28. avgust

športno igrišče Grič: nogometni turnir v malem nogometu, pričetek 6. FESTIVALA MLADIH, Ribnica 2004 (organizator Ribniški študentski klub)

Petek, 3. september

- 12.00** uradni začetek oddajanja in odprtje lokalnega radia URBAN, na 89.8 Mhz
- 16.00** v Športnem centru Ribnica tradicionalni Šilčev memorial (org. RD Ribnica)
- 18.00** v gostilni Mihelič predstavitev dela Plezalnega kluba v letu 2004 v diapozitivih, v Gradu gledališka predstava Namišljeni bolnik (gledališka sekcija VETD Hrovača)

Sobota, 4. september

- 16.00** v Športnem centru Ribnica tradicionalni Šilčev memorial (org. RD Ribnica)
- v Obrtni coni Ugar celovečerni rock koncert na stadionu: Big Foot Mama... (organizator Ribniški študentski klub)

Nedelja, 5. september

- 9.15** **SPREVOD PO GLAVNI ULICI**
krošnjariji, narodne noše, godba, pevci in ostale nastopajoče skupine (mažoretke, mladi harmonikaši, VETD Hrovača...)
- 10.00** **ODPRTJE SEMNJA**
- pozdravni govor predstavnika Turističnega društva Ribnica
- nagovor župana Občine Ribnica Alojza Marna
- slavnostni govornik prof. dr. Janez Bogataj
- 11.00** v Gradu nastop mažoretno plesnih skupin iz ribniško-kočevskega konca
- 12.00** **ZABAVNI PROGRAM** na parkirišču pri Zavarovalnici Triglav: predstavitev pesniške zbirke, oblikovanje modnih frizur, ustvarjanje grafitov na platno, show s kačami in ognjem, igranje odbojke, body - panting, mini plaža, številne animacije skozi ves dan (organizator Ribniški študentski klub)
- 12.00** v podjetju Riko hiše svečano odprtje prenovljenih proizvodno - pisarniških prostorov
- 13.00** na zelenici za gradom tekma v agilytiju za pokal suhe robe Ribnica (organizator in izvajalec Kinološko društvo Ribnica)
- 16.00** na parkirišču pri Zavarovalnici Triglav impro skupina Improleptika (organizator Ribniški študentski klub)
- 16.00** v Obrtni coni Ugar modna revija z domačimi manekenkami in manekeni, žrebanje, znani športniki in ostala presenečenja pred novo odprto trgovino Tomas Sport 2 (organizator Trim Sport Ribnica)
- demonstracija plezanja na zvoniku ribniške cerkve (organizator Plezalni klub Ribnica)

RAZSTAVE

- Galerija Miklova hiša: likovna razstava IZ ZBIRKE IV

STALNE RAZSTAVE

Škrabčeva domačija v Hrovači, nominiranka za naziv Evropski muzej leta 2004,

Muzej Miklova hiša (ribniški grad):

- Razstava suhorobarske in lončarske obrti
- V Ameriko
- Boj krvavi zoper čarovniško zalego
- V fotografski objektiv ujeta Ribnica
- Kovaška delavnica
- Park kulturnikov v gradu

PRILOŽNOSTNE RAZSTAVE

- gobarska razstava v prostorih Uprave enote Ribnica na Gorenjski cesti 9
- razstava domačih izdelkov, kruha, peciva ... Društva podeželskih žena Ribnica pri cerkvi

DRUGA OBVESTILA ZA SEMANJI DAN

- izdelovalci domačih suhorobarskih in lončarskih izdelkov na Škrabčevem trgu,
- 5. ROKODELSKI FESTIVAL v gradu - 30 izdelovalcev,
- obje specialitete na Gorenjski cesti 9,
- ribje jedi na parkirnem prostoru Ob Bistrici,
- divjačinske jedi pri Lovskem domu na Opekarski cesti,
- čebelarški proizvodi pri cerkvi,
- ob 13. in 17. uri vodenje po Škrabčevi domačiji,
- promocijsko-prodajna razstava vozil:
- parkirni prostor pri župnijski cerkvi,
- parkirni prostor na Gallusovem nabrežju,
- avtobusna postaja na Gorenjski cesti,
- parkirni prostori na vseh označenih parkiriščih in ulicah izven magistralne obvozne ceste,
- številne zabave s pestro gostinsko ponudbo na lokacijah domačih gostincev.

PRESS in Info center

v prostorih Turistično informacijskega centra na Škrabčevem trgu 23, sedež Turističnega društva pa v prostorih Zavarovalnice Triglav na Škrabčevem trgu 13.

Informacije: TD Ribnica 01/ 836 19 86
TIC Ribnica 01 836 93 35
Marko Modrež 041 / 536 889

Organizatorji in sodelujoči

TURISTIČNO DRUŠTVO RIBNICA, OBČINA RIBNICA, OBRTNA ZBORNICA RIBNICA, RIBNIŠKI ŠTUDENTSKI KLUB

GENERALNA SPONZORJA

PIVOVARNA UNION
ZAVAROVALNICA TRIGLAV

Novice iz doline

- Enosobna stanovanja gredo za med** 4
Epilog poletnih gradbenih del 4

Pogovor z jubilantko

- Jurkova mama praznuje 100 let** 6

Kako se hitro čas obrne, teden gre okoli, da še vemo ne, kdaj, pravimo vsi. Kaj pa sto let?

"Še sama ne vem, kdaj se je obrnilo toliko let. Ne počutim se toliko stara - oh, še zdaleč ne!" je prav z nasmehom pripovedovala Angela Bojc, po domače Jurkova mama iz Dolenje vasi, ki je v četrtek, 26. avgusta, praznovala sto let svojega življenja.

Kulturne drobtinice

- Slovenski izseljenci zaplesali v Ribnici** 7
Nov izbor iz ribniške likovne zbirke 7

V središču

- Mi turiste pa samo mirno gledamo ...** 8

Po naši zemlji

- Žlebič, arheološko "suho zlato"** 9

Pisma bralcev

10

Razpisi

12 in 14

Zabavne strani

20

Iz političnih krogov

- Bilanca 4 let** 23

Športni utrinki

- Ekskluzivni pogovor s Sašom Udovičem** 28

Angela Bojc, stoletnica

Sašo Udovič, nogometaš

KUPITI SI STANOVANJE, TO JE PREGREHA!

...še posebej, če si mlad, tam po dvajsetem letu in ti starost še ni presegla 30 let. S čim bi si ga pa lahko privoščil, če moraš zanj še v podeželski Ribnici od neke zbežati najmanj sedem milijonov tolarjev? Če že jih, potem lahko le še poblediš od misli na to, da boš moral pol življenja zbirati denar, da boš odplačal dolg, ki si si ga nakopal na glavo samo zato, ker si želel prerezati korenine z rodno družino.

Skandinavci imajo drugačne nazore, ko razmišljajo, kako ustvariti stanovanjske pogoje svojim potomcem. Dokaj hitro jih kratko malo pošljejo iz hiše in pravi običaj je, da si mladi zgodaj poiščejo svoje stanovanje in začnejo živeti življenje, ki jih bo izklesalo v samostojne in zrele osebnosti. Država jim stoji ob strani z ugodnimi posojili in razvejanim stanovanjskim trgom ponudbe.

Pri nas seveda ni tako kot v severnih deželah. Smo le malo bolj južno in razmišljamo z manj trezno in ohlajeno glavo. Pri nas se še vedno, kljub socialnim stiskam, gradi megalomansko velike hiše, da bodo enkrat tam zgoraj lahko živeli naši otroci, ki si potem, kot po nekem zakletem pravilu, raje izvolijo drugo hišo ali gredo živeti v neko zakonito stanovanje. Da bodo našli svoj mir, počeli svoje stvari in živeli svoje življenje, ki je po naravi drugačno od ljudi, ki so njihovi roditelji ali skrbniki.

Mnoge stanovanjske hiše na poti od Male Hrovače do Ribnice so opustele, kar je tipično za vrsto naselij po Dolini. Toda za prodajo se lastniki še vedno ne odločajo radi, pogosto zaradi neurejenih lastniških razmerij.

In našo državo vodijo ljudje, ki so zrasi v teh pregrešno velikih in potratnih, neizkoriščenih hišah, ki jih nikoli ni moč docela počistiti in so v smislu vzdrževanja eno samo nedokončano delo. Zato tudi ne spoštujemo primarne človekove potrebe, da se pri določeni starosti, in to naj ne bodo šele Kristusova leta, mlad človek osamosvoji.

Na slovenskem trgu je na voljo premalo in zato predragih stanovanj in nacionalna varčevalna shema je samo ob svojem nastanku lahko metala pesek v oči, ko je ljudem dala izredno kratek rok za prijavo in se v dolgih vrstah nihče ni spraševal, ali si bo po petih letih nekaj kvadratnih metrov pozidanega prostora s tem denarjem sploh lahko privoščil. Ne bo si ga, ne. Smo si že na jasnem. V to varčevalno shemo so šli ljudje, ki so večinoma varčevali po eno točko ali dve, ki nanese tam neke okrog 28.000 SIT/mesec. Po petih letih bodo privarčevali okrog 2 mio SIT, za še enkrat toliko pa lahko najamejo ugodno posojilo. In s 4 mio SIT naj kupijo kaj?

Enosobna stanovanja gredo v Ribnici za med

S 4 mio SIT se lahko lotiš manjših popravil na/v že obstoječem objektu, stanovanja pa ne boš dobil v last in posest. Cene po celi Sloveniji so za mladega človeka in mlade družine ter za vse bolj obubožane Slovence pošastno visoke glede na plače.

Ljubljana nasploh velja za najdražje evropsko mesto, pa si sedenja na tem piedestalu, sodeč po tem, kaj nudi svojim prebivalcem, niti najmanj ne zasluži.

Nadaljevanje na strani 5

POLETNA GRADBENA DELA DOŽIVLJAJO EPILOG

Dolenjevaška šola bo imela avtobusno postajališče

Na pobudo šole in KS Dolenja vas bo urejeno avtobusno postajališče, ki bo ribniško občino stalo 10 mio SIT, varnost otrok pa je itak neizmerljive in neprecenljive vrednosti.

Knjižnica se še prenavlja

Novi knjižnični prostori bodo končani šele neke sredi septembra, ko bo vanje nameščena tudi oprema, medtem ko naj bi bil tehnični prevzem opravljen prvi teden v septembru.

Spoštovanim uporabnikom Knjižnice Miklova hiša Ribnica sporočamo, da bo knjižnica zaradi selitve in inventure zaprta od 1. septembra do vključno 19. septembra 2004. V ponedeljek, 20. septembra, bo knjižnica spet obratovala po običajnem obratovalnem času, odprta pa bo tudi ob sobotah.

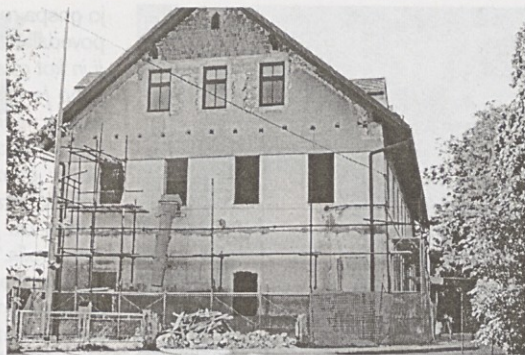
Hrastje dokončano, čaka kupce

Hrastje, ki so ga celo svetniki zavoljo visokih cen zemljišč poimenovali kar 'ribniški Beverly Hills', (preden zakoplješ 'kramp' v zemljo, moraš namreč plačati 30.000 evrov) ima zdaj urejeno celotno komunalno infrastrukturo, od ceste do pločnikov, javno razsvetljavo, fekalno kanalizacijo itd., nima pa kupcev. Tam trenutno stoji le 5 hiš, čeprav je ureditev kompleksa z odkupi vred občino stala krepkih 100 mio SIT.

strukturo, od ceste do pločnikov, javno razsvetljavo, fekalno kanalizacijo itd., nima pa kupcev. Tam trenutno stoji le 5 hiš, čeprav je ureditev kompleksa z odkupi vred občino stala krepkih 100 mio SIT.

Da bo Upravna enota stala pokonci...

Trenutno zgradbo Upravne enote statično sanirajo in to najprej levo polovico pritličja in 1. nadstropja. V spodnji del se bo tako preselilo vložništvo, v gornji pa oddelek za notranje zadeve, nato se bo saniralo še desni del objekta, je dejal Danilo Hočevar z oddelka za okolje in prostor. Vrednost del znaša 50 milijonov tolarjev, pri čemer je občini s 76% pomagala država, ki pri obnovi sodeluje že od njenega začetka, leta 1998.

Gornje Lepovčice z asfaltirano 'obvoznico'

Nemirni duhovi stanovalcev so se očitno pomirili, saj je asfaltiranje cestnega odseka potekalo nemoteno in bilo zaključeno 24. avgusta. Vrednost del 400 metrov dolgega odseka znaša 37,5 mio SIT, od tega je 25 milijonov prispevala Agencija za regionalni razvoj iz Ljubljane, je dejal Alojz Pahulje, vodja projekta na oddelku za okolje in prostor.

Informacije zbrala AP

PODJETNIŠKI CENTER OB POMOČ PCMG?

Ni prijetno po petih letih delovanja Podjetniškemu centru Ribnica dobiti v roke pošto, da mu država ukinja dotacijo, še posebej, če je od nje odvisen njegov nadaljnji razvoj. Toda konec julija je odločba s to vsebino dospela v roke direktorja centra Janeza Mateta, razlog za to pa naj bi bil, ker namerava Podjetniški center za malo gospodarstvo odslej sofinancirati le še tiste centre, ki imajo štiri zaposlene. Ribniški ima samo enega, ki opravlja 4 funkcije hkrati, kar do zdaj sploh ni bilo

sporno, a Ljubljana očitno želi združevati posamezne centre in iz obstoječih 39 priti na dobrih 25. Trenutno namerava dotacijo ukiniti le kakim sedmim, je dejal Mate, in ribniški je žal med njimi. On je sicer poslal pritožbo, na katero pa ob zaključku naše redakcije še ni dobil odgovora. Izguba 3 milijonov tolarjev je za tako majhen center, kot je ribniški, čeprav pokriva 5 občin, pomembna, saj občine prispevajo 3,5 mio SIT, kaj več pa od njih bržkone tudi ni moč več pričakovati, čeprav Mate skupščine soustanoviteljic še ni sklical. Kakšna usoda bo čakala center, bo jasno, ko bo prišel odgovor, vendar kaže, da se bodo morale lokalne podjetniške in regionalne agencije organizirati po svoje, ker želita PCMG-ju s projekti in kandidiranj na razpise konkurirati tudi Gospodarska in Obrtna zbornica Slovenije.

**Naslednja številka
Rešeta izide
27. septembra.
Gradivo oddajte do
13. septembra.**

Nadaljevanje s strani 4

Še v Ribnici skačejo cene stanovanj vse višje, kar je odraz stanja na trgu. Nanj se vse pogosteje vrivajo priseljenci od drugod, vse bolj taki (mlade družine) iz Ljubljane, ki prodajajo svoja stanovanja in si za občutno nižjo ceno kupijo novo bivalno enoto in mir na podeželju. Ker cene zavoljo precejšnjega povpraševanja rastejo, jih s svojimi dohodki, ki včasih ne presežejo 70.000 SIT na mesec, ne moremo več dohajati domačini, ki tako ostanemo ob domačem zapečku ali pa se tisti z večjo mošnjo selijo bližje k Ljubljani. Toda Franc Tanko, ki je že 11 let nepremičninski agent v zasebni agenciji Bamba nepremičnine, pravi, da ne pomni, kdaj je bilo na razpolago tako malo stanovanj, kot jih je ravno v zadnjih letih. Trenutno tako omenjena agencija lahko ponudi le eno stanovanje v Kočevju in eno v Ribnici, čeprav je povpraševanje po najemu garsonjer, še posebej pa enosobnih stanovanj, zelo veliko.

Slednja so tudi veliko večja kot v Ljubljani in povprečno merijo od 43 do 45 m². Tisti pa, ki se odločijo za nakup, zanje v Ribnici odštejejo med 7,5 in 8,5 mio SIT, medtem ko se cene za dvosobna stanovanja gibljejo med 10 in 11 milijoni tolarjev. Le 15 minut dlje proti jugu, v Kočevju, so cene kar za 25 do 30 odstotkov nižje, je dejal Tanko in je zanj med potencialnimi interesi manj zanimanja, ker je mesto bolj oddaljeno od prestolnice.

Toda blok, ki ga je kočevska občina zgradila na križišču pri avtohiši, je bil v trenutku kupljen in naj bi že začeli graditi drugega... Zakaj ko imaš enkrat v rokah nepremičnino, imaš v njej večno vrednost, ki z leti samo še raste.

Najem dandanes ne zveni več kot finančno zgrešena investicija, marveč korak na poti k samostojnosti. Denarja za nakup ni, želja po osamosvajanju pa obstaja in tako druge poti niti ni. Mlajša generacija tudi ne želi več ponavljati vzorca svojih staršev, ki se na stara leta sprašujejo, zakaj so tako garali, in ugotavljajo, da...če bi še enkrat živeli...ne bi nikoli gradili velike hiše, ki bi jih ujela v krog večnega čiščenja in materialne skrbi.

Za kočevski in ribniški nepremičninski trg zdaj skrbita dve agenciji; poleg Bambe še Amulet, ki ima svoj sedež v Ljubljani, poslovno enoto pa v Kočevju, vendar upada strank Tanko ne beleži oz. mu konkurenca ne škoduje, pravi. Bi pa bila dobrodošla večja ponudba stanovanj na trgu, še posebej zato, ker Ribničani opuščenih in starih hiš sploh ne želijo prodajati. "Nasploh so ti objekti zelo občutljiva tema, saj sem vedno naletel na družinske spore okrog dediščine in tako opustil prepričevanje ljudi, naj te objekte prodajo." Zato Šeškova ulica od križišča pri Mali Hrovači do konca Škrabčevega trga že postaja ulica duhov, kjer je veliko hiš nenaseljenih in s svojo zapuščenostjo kvarijo videz kraja. Zaradi velikega povpraševanja se Tanku zdi ideja, da bi se v Ribnici lahko gradil stanovanjski blok, dobra zamisel, čeprav je občina opustila misel, da bi šla v španovijo s stanovanjskim skladom, ker po njenem mnenju tako velikih potreb po stanovanjih tu ni. "A v trenutku bi lahko prodali od 15 do 20 enosobnih stanovanj in garsonjer. Modro bi bilo, da se potencialne kupce išče vnaprej in se tudi projekt oz. način ureditve objekta prilagodi strankam," je prepričan ribniški nepremičninski agent.

Zdaj se namreč dogaja prava ironija. Domačini, ki se želijo preseliti v lastno stanovanje, tega v Ribnici ne najdejo po več mesecev in ga zato iščejo drugod; Ljubljancani, ki bi se radi preselili sem, pa tudi ne najdejo prostega mesta. Smo na dvakratni izgubi prebivalstva, ki bi lahko soustvarjalo ribniško družbeno blaginjo. Ne samo, da bi plačevali potrebne davke, otroke vozili v ribniški vrtec ali šolo in kupovali v naših trgovinah...Zavoljo povečanega priliva ljudi bi imelo tudi okolje večji interes vlagati vase in v svojo podobo, postalo bi spodbudno in privlačno tudi za ekonomske vlagatelje in kar nenadoma bi Ribnica lahko postala zaželena za bivanje in ustvarjanje. Včasih je res tako malo treba...Samo izrabljeni kliše 'pa saj ni interesa' je treba sneti z jezika.

AP

Alenka Pahulje

JURKOVA MAMA PRAZNUJE 100 LET

Ljubezen do otrok je tista, ki jo je popeljala med redke ribniške stoletnike

Kako se hitro čas obrne, teden gre okoli, da še vemo ne, kdaj, pravimo vsi. Kaj pa sto let?

"Še sama ne vem, kdaj se je obrnilo toliko let. Ne počutim se toliko stara - oh, še zdaleč ne!" je prav z nasmehom pripovedovala Angela Bojc, po domače Jurkova mama iz Dolenje vasi, ki je v četrtek, 26. avgusta, praznovala sto let svojega življenja.

Vedno je živila tesno povezano z družino, tako v mladosti kot mati, stara mama in prababica.

Jurkova mama izhaja iz sosednje vasi, iz Prigorice, kjer se je rodila v družini Merhar kot četrti otrok (od petih - France, Marija, Janez, Angela, Nace). Starši so umrli mladi, zato se še toliko bolj stoletnica Angela ne more načuditi temu blagoslovu, da ji je Bog namenil tako dolgo življenje. Tudi brat Janez v Kanadi je umrl v pozni starosti 97 let, najmlajši brat Nace (94 let) pa je najstarejši moški v Prigorici in Dolenji vasi skupaj. Kot mi je gospa

Angela zaupala, se včasih vseeno vpraša, če je Bog ni morda pozabil. Pa jo domači takoj v 'hecu' in z ljubeznijo popravijo, da Bog že ve, zakaj njihovo mamo še rabi na tem svetu, in jo pobarajo: "Ja, kdo bo pa za nas potem molil!"

Gospa Angela, ki je v mladosti zelo rada pela in plesala - menda je bilo prav v Zalužu ob treh godcih prav veselo, se je poročila pri 34 letih, v

zakonu z Janezom pa sta se jima rodila dva otroka, Janez, pri kateremu gospa živi, in Angela.

"Ja, včasih je bilo tako, da smo dali ime prvemu sinu po očetu, po materi pa je seveda bila krščena hči," je pripovedovala še vedno zelo čila in zdrava Jurkova mama, ki ima šest vnukov in že tudi 17 pravnukov. Otroci, pravi, jo 'gor držijo' in jih ima nadvse rada. "To so eno samo veselje. Najmlajša Karin (4 leta) pride vsako jutro k meni, preden gre v vrtec - me pozdravi in vzame še bonbonček."

Gospa Angela, ki je doživela veliko lepega, a tudi hudega, med drugim kar tri vojne (prvo in drugo svetovno ter vojno za Slovenijo), se še vedno spominja poplave in požara v Prigorici.

"Ja, ognja in grmenja me je pa najbolj strah," se

spominja. Nedolgo nazaj jo je pregledala zdravničica, ki ji je z veseljem povedala, da je zdrava kot dren in zaželela le tako naprej.

Kakšnega recepta za dolgo življenje mi gospa Angela ravno ni izdala, saj, kot pravi, tega res ne ve, in da se tako stara še zdaleč ne počuti.

Morda pa nam ga le ni hudomušna želela zaupati. Snaha Angela, s katero se najbolj razumeta in ki

jo gospa res pohvali, kako lepo skrbi zanjo, pa je povedala, da je mama "vedno fino delala na kmetiji in kot gospodinja, tudi zelo bolna je bila, a verjetno je bila ljubezen do otrok res tista, ki jo je vedno naprej peljala. Salame ni nikoli jedla, pa tudi ne kakšnega fižola in sladkarij, razen morda dobre domače potice. Prej je sicer rada jedla kmečko hrano, zdaj pa ji najbolj tekne domača juha. Da pa je sto let dočakala, pa je menda božja volja."

Jurkova mama, ki je bila in je še vedno najraje doma, je pripovedovala tudi, "da vina nisem nikoli pila, pa sem starost naredila." Za zajtrk si skromno privoščila skodelico kave z mlekom in prepečenec (kruha ne mara), zvečer pa mleko in zopet najljubši prepečenec.

Televizije ni nikoli marala gledati, zato pa si pogosto prižge radio Ognjišče, kjer posluša tudi sv. mašo, vsak mesec pa jo pride obhajati domači duhovnik Branko Potočnik. G. Potočnik je družini povedal, da kolikor imajo ohranjenih podatkov dolnjevaške fare, v tej župniji Bog še nikomur ni podaril tako dolgega življenja.

"Tako je to, vse sorte je - sem dobre volje, se fino počutim, včasih pa sem čisto preč," je prav pošteno in v smehu povedala gospa Angela, ki

pa, roko na srce, ne kaže svojih let, okretna je, noge ji tudi še služijo, sliši super in "glava je kot šus", pripovedujejo domači. Sem pa tja jo sicer morda bolj zebe, takrat zakurijo kmečko peč v njeni sobi, ki jo sonce v lepem vremenu obsije tako zjutraj kot popoldne. Zelo rada je brala, sedaj pa gre zaradi slabšega vida večinoma le preko naslovov, predvsem v Družini in dnevnih časopisih.

V četrtek, ko je številka resnično govorila o celem stoletju skromne Jurkove mame, je bilo gotovo veselo, še bolj pa v nedeljo, ko naj bi se najprej v župnijski cerkvi pri maši skupaj zahvalili za njeno dolgo življenje ter se ob torti, veseli družbi sorodnikov, predvsem pa ob pravnukih imeli še posebej lepo. Mi smo malce pohiteli, zato tega slavlja nismo obeležili.

A uredništvo Rešeta Vam, gospa Angela, želi prav prijetno praznovanje, predvsem pa, da bi Vam zdravje služilo ter Vas veselje otrok, vnukov in pravnukov še naprej radostilo.

S stoletnico sem se pogovarjala
Zdenka Mihelič

POPRAVEK

V članek 'Kokoška čez hrbet je prepeljana' se je julija prikradel škrt, tako da se stavek pravilno glasi:

...je o težavah v dežju povedal Andrej Klemenc ter nadaljeval: "Prav gotovo pa se moram res zahvaliti Veri iz Inotherma, da nam je znala prisluhniti in nas oskrbela z dobrimi oblačili."

Uredništvo

AMERIŠKA FOLK- LORNA SKUPINA KRES MED RIBNIČANI

Ribnico je 23. julija obiskala folklorna skupina KRES iz Clevelanda.

Kres je bil oblikovan leta 1954, njegova najvažnejša vloga pa naj bi bila ohraniti slovenski jezik in kulturo. Ko se je Kres uveljavil kot prva slovenska plesna skupina v Clevelandu, je bil program zelo preprost. Plesali so samo valčke in polke, poleg tega so imeli člani le gorenjske narodne noše. Kombinacija polke in gorenjske narodne noše je bila opomin in spomin na to, kar so plesalci zapustili v ljubljeni domovini. Z leti pa je zanimanje za ples naraščalo, mladinska organizacija se je počasi razvila v folklorno skupino in pozornost se je premaknila na tradicionalne pokrajinske plesne.

Na začetku nastopa smo slišali pozdrav predsednice KUD-a France Zbašnik iz Dolenje vasi Lili Rus, sledil je kratek nagovor župana Alojza Marna in predstavitev folklorne skupine. Kres je predstavil ples Bele krajine, Koroške, pa tudi Prekmurja. Pokazali so nam tudi različne slovenske narodne noše. Med premorom, ko so se morali plesalci preobleči, nas je zabaval ansambel Zreška pomlad. Na koncu je sledila zahvala organizatorici Miri Češarek, ki je celotno skupino povabila v Ribnico, in skromna obdaritev nastopajočih v spomin na naše kraje.

Eva Henigman

Pod medijskim pokroviteljstvom kabelske postaje TV R-KANAL PLUS bosta predvajana zaključni del tekmovanja ter zaključna prireditve Otroške lige v malem nogometu 2004, in sicer: v ponedeljek, 20. septembra, ob 20. uri, ter ponovitev v torek, 21. septembra, ob 10. uri.

Vabljeni k ogledu!

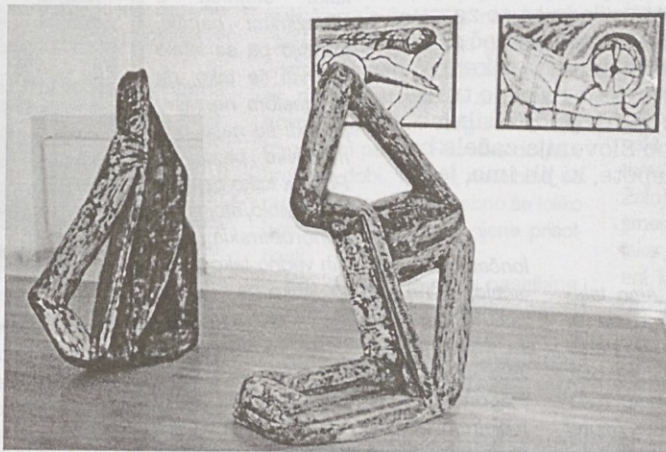
OTMN Kot

Nov izbor iz ribniške likovne zbirke

Izkušnja telesnosti v kiparski razstavi

Na razstavi v Galeriji Miklova hiša, ki je bila odprta 20. avgusta, so bila predstavljena dela Mirsada Begića, Jirija Bezlaja, Zdenka Huzjana, Dragice Čadež, Erika Lovka, Franca Purga, Dušana Tršarja in Luja Vodopivca. Tako je postal javen še en del bogate ribniške zbirke, ki obsega 350 umetniških del.

V kiparstvu nove podobe se je kiparska forma osvobodila strogih racionalističnih pristopov, ki so obvladovali oblikovanje kiparskega prostora v modernizmu. Andrej Medved, ki je napisal referenčno študijo o tem kiparstvu v osmem desetletju minulega stoletja, pravi, da je v tem času pred nami vzniknila razgibana telesna masa brez simbolov in brez označenega spola, nekakšno telo brez organov, telesnost zbita in zagnetenata... Tako definirana kiparska telesnost je zdaj odraz sproščene kiparjeve ustvarjalne geste, ki je oblikovala dano snov v formo, razgibano, celo organsko, prostorsko nepredvidljivo, sicer nemimetično, toda spogledljivo z različnimi vsebinskimi poudarki. Dela predstavljenih avtorjev so kiparski dosežki, značilni za omenjene umetnostne strategije, ki so nastopile v kontekstu kiparstva nove podobe.

Polona Lovšin
Foto AP

Ceprav vsako delo vsebuje različne formalne in vsebinske kvalitete, jim je skupno to, da so nekakšne (kiparske) telesnosti, abstraktne, vendar asociativno in domišljijsko dovolj zgovorne, celo klepetave, da na sebi zadržujejo pozornost gledalca, vzbujajo njegovo domišljijo in željo, da bi ravno z njo pričujočo telesnost konkretiziral in si jo prisvojil.

V letošnjem letu se je ribniška likovna zbirka obogatila z dvema (kiparskima) risbama, ki ju je Galerija Miklova hiša prav ob razstavi izbora del iz ribniške likovne zbirke IV poklonil Zdenko Huzjan. (Zdenko Huzjan: Svetli ščit, 1998, in Pisava žil, 1998). Galerija si bo v prihodnje prizadevala, da se bo zbirka začela postopoma dopolnjevala oz. bogatila.

O ZBIRKI

Galerija Miklova hiša je v svojem delovanju zasnovala tudi umetniško zbirko, ki šteje več kot 350 umetniških del. V zadnjih treh letih (2001, 2002, 2003) je bila ribniška zbirka predstavljena z izborom manjših del. Ker prikazuje izsek umetnostne produkcije v 80. in 90-ih letih prejšnjega stoletja, vsak izbor poskuša posebej osvetliti določene pojave v tistem času. Tako je bil predstavljen že fenomen mladostnega kiparstva in nove abstrakcije, predstavljen je bil tudi problem abstraktnih podob v tistem času. Tokratna razstava izbora iz ribniške zbirke je izpostavila problem telesnosti v kiparstvu, ki je bila značilna prav za tista leta, ko se je uveljavljal postmodernizem in z njim tudi vsebinsko bogastvo umetniških del.

Riko hiše, novodobna ribniška tradicija gre v svet

5. september 2004

Dan odprtih vrat v podjetju Riko hiše d.o.o., od 12. do 15. ure

Ob 12. uri - svečano odprtje prenovljenih proizvodno-pisarniških prostorov

Naslov: Riko hiše, Lepovče 23, 1310 Ribnica
Škrabčeva domačija, nominiranka za naziv Evropski muzej leta 2004

Dan odprtih vrat v Škrabčevi domačiji od 11. do 18. ure

Ob 13. in 17. uri - vodenje po Škrabčevi domačiji

Naslov: Škrabčeva domačija, Hrovača 42, 1310 Ribnica

MI JIH PA SAMO MIRNO GLEDAMO...TURISTE, NAMREČ.

Toliko turistov, kolikor se jih je pa to polet-
je zvrstilo po ribniškem trgu, Ribnica še ni
videla. Dnevno smo jih srečevali, ko so se
v našem kraju ustavljali in se namensko
odločali za ogled kraja. Del povečanega
obiska je bil tudi posledica akcije
slovenske turistične organizacije, ki je v
sklopu programa 'Next exit' turiste
preusmerjala na stranske poti, ki naj bi

Najlažje je negodovati, v sestavku pa se
bodo nanizale zamisli, ki so bile spočete
v petih minutah in bi jih lahko ustvaril in
dopolnil še marsikdo drug.

Turizem smo ljudje in če kaj, potem je to
stvar, ki jo je precej lahko početi, če se
zanjo resnično zavzameš, ne pa, da nekaj
nekam postaviš in si domišljjaš, da si s
tem že vse postoril.

Ribnica in projekt 'Od Idrijce do Kolpe' sta se
predstavljala tudi na Idrijskem čipkarskem
festivalu, ki je potekal od 20. do 22. avgusta.
V sklopu projekta, v katerega je vključenih 13
občin, se je predstavljalo le 5 ponudnikov.
Malo, ker je nedelja pač Gospodov dan, in je
bolje biti v krogu domačih...Toda to so zamu-
jene priložnosti. Obiskovalci so namreč z
velikim navdušenjem sprejemali v roke
prospekte, ki jim predstavljajo celotno turis-
tično ponudbo območja od Idrije do Osilnice.
Pa smo le dočakali, da bo Slovenija začela bolj
sistematično ponujati lepote, ki jih ima, je
pripomnila neka gospa.

bile zapeljivejše od glavnih...

Vsaj za dva poletna meseca smo tako
spet postali internacionalni, ne da bi karkoli
posebnega storili za to. So pa se
zato toliko bolj odkrile vse pomanjkljivosti,
ki nas ne bodo uvrstile v spekter turis-
tično razvitih krajev, če mislimo še naprej
sedeti na lovoriki naziva suhorobarske
dežele. Prvo, kar so turisti spraševali, je
bilo, kje je turistično-informacijski center.
Ko smo jih domačini napotili tja, so
pogosto naleteli na zaprta vrata tudi ob
dopolndevih, ker delo v TIC-u očitno ni
mogoče opravljati samo sedeč na stolu.
Smisel TIC-ev po vsem svetu je ravno ta,
da so vedno na razpolago ljudem, ki
potrebujejo njihovo informacijsko pod-
poro, zato bosta morala Podjetniški cen-
ter in Občina razmišljati o tem, da v višku
sezone v TIC namestita še eno osebo ali
drugače preuredita delovne obveznosti.
In kako se začne in dela turizem?

Z majhnimi rečmi. Pa ni treba, da bi se
kdorkoli zaradi tega pisanja spet počutil
užaljenega.

lončenimi izdelki, ki jih vedno tako vneto
iščejo, pa ne najdejo, lahko pa bi se tja
postavil tudi kak zapravljivec. Ta bi goste
za primerno ceno vozil na ogled na
Škrabčevo domačijo, v bližnji Sajevec ali
Prigorico in Dolenjo vas k našim
mojstrom domače obrti, in tako naredil
večkratno dobro promocijsko potezo:

zapravljenec bi lahko naredil pravo malo
transverzalo med turistično privlačnimi
mestnimi lokacijami in s svojo podobo
vnesel kraju nov pridih.
Turizem je gostoljubnost, je tisto nekaj
več, po čemer se človek spominja
nekega kraja. Ne bo se toliko spomnil, kaj
vse je videl, ampak, kaj je doživel. In če bo
vedno naletel le na Ribnico, ki uživa
zaslužen dopustniški mir v poletni vročini,
domačini pa ležerno, skriti v senci, opazu-
jejo jaro kačo vozil, ki se vozi mimo, si je
ne bo zaželel. In ni ga hujšega, kot če se
te nekdo niti poželeti noče, ker pač ne
izžarevaš tistega...tistega nekaj več...

TIC-u je treba
podaljšati v višku
sezone delovni čas
tudi ob popoldnevih
in v njegovih pro-
storih na primer
namestiti sedežno
garnituro, pa če se to
še tako čudno sliši.

Ko turist potrk, naj
se ga povabi v prijet-
no opremljen kotiček,
postreže s hladno
pijačo, povpraša, kaj
bi si želel ogledati, in
ga seznaniti še z
dodatno ponudbo.

V kraju se lahko uredi
neko počivališče v
senci, s klopcami,
kjer bo morda stala
kaka stojnica z
osvežilnimi napitki,
lokacijo pa se lahko
izkoristi še tako, da
se gostom nevsiljivo
ponudi še naše pro-
mocijske produkte.
Postavi kako označe-
valno tablo, stojnico s
suhorobarskimi in

Križišče 'pri Čičku' splošno nevarno PEŠCI SO VOZNIKOM ZADNJA SKRB

Imamo pač smolo, da imamo kote križišča na trgu, poljudno imen-
ovanega 'pri Čičku', pravilno razporejene pod naklonom 90
stopinj. Kakorkoli je videti simetrično usklajeno, je z vidika voznika
te zavojte težko izvoziti iz več razlogov, ki že vsa leta zapletajo
štrene tudi Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Ta se ne more domisliti neke trajno ugodne rešitve za križišče, ki
je prometno izjemno obremenjeno, čeprav je na njegov račun že
večkrat zasedal. In bo še najmanj enkrat, je dejal tajnik Sveta
Lado Mate, ko je poslušal praktične izkušnje, ki jim imamo pešci
in vozniki zavoljo premika oznake za pešce v smeri Kočevja.

Ni bilo treba dolgo čakati na križišču, da smo ujeli tipičen
trenutek...Na posnetku je tudi jasno vidno, da označevalne table
zelo zastirajo vidno polje voznikov.

Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih ces-
tah iz leta 2000 namreč določa, da naj se prehod za pešce zariše
v križišču in ne zunaj njega, kot smo bili Ribničani vajeni do sedaj.
Pri zadnji obnovi cestnih oznak smo zato doživeli presenečenje,
ki se v praksi ne izkazuje kot najbolj premetena iznajdba, čeprav
je razlog za premik prehoda razumljiv. Prej je bil ta postavljen
tako, da so vozniki avto zapeljali v križišče, prehod pa je ostal za
njimi in so pešci jedrno ucvrli na drugo stran. Problem je, da jih
vozniki iz ljubljanske strani niso mogli pravočasno opaziti, ker jih
je skrival avto na nasprotni strani in so zato zavore pogosto
zavzile na vso moč, da se je rešilo, kar se je rešiti dalo.

Seveda pešci nove oznake še vedno v celoti ne upoštevajo, ker
se je ne morejo navaditi in ker se jim zdi nevarna, saj so zdaj še
bolj neposredno na udaru. Vozila, ki zavijejo proti Kočevju z
ugarske strani, jih tako prestrašijo, da skačejo kot zajčki, saj je
nemogoče zaviti, ne da bi ob tem skorajda trčili ob pešca.

Urednica

'Kočevski' vozniški se znajdejo v delikatnem položaju, če poskušajo zaviti na levo. Ker tisti z ugarske strani zaradi nepreglednosti križišča večinoma malo globlje pogledajo s konico avtomobilskega nosu v križišče, ostane prostega le še pol prehoda. Ker drugi avto čaka pred prehodom, se pešci seveda odpravijo preko, vendar za prvim avtom, in so tako spet v slabo vidnem kotu za voznike, ki prihajajo iz ljubljanske smeri in želijo naravnost.

Je že res, kot pravi Mate, da so prometna pravila jasna in da ima šibkejši člen v prometu prednost, toda omenjeno križišče je tehnično tako zahtevno, da je voznikom pešec zadnja skrb. Gladko zvoziti dva ostra zavoja, vijugati med vozili, ki so malo pregloboko pogledala v križišče, da bi kaj pametnega videla, je postala prednostna naloga voznikov. In ko si komaj oddahnejo, da je šlo gladko skozi, se pred njimi, sredi zavoja, pojavi neobdobje na dveh nogah. Svet za preventivo bo menda ponovno razpravljalo o tem, ali bi bilo možno izboljšati preglednost z ugarske strani vsaj s tem, da se višje namesti prometne oznake, ki zdaj zastirajo pogled. Semaforizirano križišče ne pride v poštev, ker bi zmanjšalo prepustnost prometa, so dejali tako njegovi člani kot policija, kot še najboljša rešitev pa se bo kmalu morda ponudilo križišče v Mali Hrovači. Tam bo cesta v središče mesta speljana tako, da bo že fizično videti kot stranska cesta in zato manj pravična za množico vozil, ki se zadnja leta v poletnih mesecih valijo skozi Ribnico. Pod nujno pa bo treba dodatno osvetliti tudi prehode po trgu, kar je Mate že predlagal. Javna razsvetljava je namreč bolj lepa kot praktična, saj je soj svetlobe medel in ustvarja romantično vzdušje med tržani, pešec pa v tej svetlobi postane le obris nečesa živega, ki se ga na prehodu opazi v zadnjem hipu. Pa še nečesa se bodo morali vozniki, ki skozi trg ne vozijo vsak dan, navaditi. Če smo se mi naučili vseh oznak ob križišču, se jih morajo oni navaditi brati. Potem se ne bo več dogajalo, da bi se policijski avto zapeljal na ljubljansko cesto, misleč, da so vse ravne ceste na tem svetu prednostne, in tovornjakarji in dostavna vozila z ugarske strani ne misleč, da vse ceste 'vodijo v Rim' po Kolodvorski ulici.

In ko bodo konvoji policijskih vozil, ki se stekajo v Gotenico, vozili po trgu s predpisano hitrostjo in se uniformirani osebki v njih, namesto da bi ob prehodu ustavili, nasmihaajo ženskam, ko želijo preko, bomo lahko verjeli, da gre prometnemu sistemu v Ribnici res na bolje.

Alenka Pahulje

Z arheologom po Ribniški dolini

ŽLEBIČ, ribniško arheološko 'suho zlato'

(I.)

Julija smo vas z arheologom dr. Markom Frelihom vpeljali v svet naših prednikov, v naslednjih številkah pa se bomo z njim sprehajali po posameznih točkah in odkrivali sledi, ki bodo navdihovale vašo domišljijo in izpopolnile podobo, ki jo imamo o ribniški zemlji.

Bronastodobna naselbina v Žlebiču, naša najstarejša poselitev

Analično razmišljanje ob zbranih podatkih o naselbini v Žlebiču, ki so zdaj stari že 23 let, Vas je pripeljalo do hipoteze, da bi tu lahko potekala trgovina z jantarjem. Kaj Vas napeljuje k tej hipotezi?

Odkritje jantarja na Kočevskem dopušča možnost, da je bila tudi Ribniška dolina zaradi naravnih danosti vključena v omrežje prazgodovinskih poti. Ljudje, ki so okoli 1500 pr. Kr. živeli v naselju pri Žlebiču, se tam niso naselili naključno. K temu je zagotovo prispevala tudi lega vzpetine, s katere so direktno nadzirali pot, ki je iz naravne ozmine pod Žrnovcem pripeljala v Ribniško dolino.

Do kod naj bi vodila ta jantarna pot in ali bi bili lahko tudi tukajšnji prebivalci neposredno povezani s trgovino z jantarjem?

Trgovanje z jantarjem je potekalo po t. i. jantarni poti, ki je vodila od Baltika čez zahodno Madžarsko do severnega Jadrana in nato dalje po morskimi poteh v Sredozemlje. Slovensko ozemlje je imelo v tej trgovini pomembno vlogo. V železnodobnih grobiščih na Dolenjskem se jantar pogosto pojavlja med nakitom, ki so ga umrlim polagali v grobove. Tudi v rimski dobi je bil jantar zelo cenjena surovina. V severno italijanskem Ogleju (Aquila) je bilo močno obrtniško središče, kjer je nastajalo čudovito jantarno okrasje, s katerim se je krasilo prebivalstvo tudi naših tleh.

Če so bili naši predniki kakorkoli vpleteni v trgovino z jantarjem, potem morda lahko tudi domnevamo, da so uživali dokajšnje materialno blagostanje, saj je bila to nekdanj najbolj dobičkonosna dejavnost. Ali pač ne?

Trgovina z naravnimi surovinami je bila že v prazgodovini močno razvita.

Skrivnostna Tentera. V njeni bližini so našli tudi znameniti meč.

Danes si težko zamišljamo, kako živahen je bil svet pradževine. Toda ljudje so tudi nekoč veliko potovali in predvsem trgovali. To je za seboj potegnili tudi neke vrste blagostanje, ki je še največji razpon doseglo v železnodobnih naselbinah na Dolenjskem (Magdalenska gora, Stična, Novo mesto). S kakšnim razkošjem je izstopala naselbina v Žlebiču, je danes težko govoriti, saj imamo premalo podatkov. Že dejstvo, da je obstajala, je za mene že dovolj zgovoren argument, da izpostavim pomen Ribniške doline v bronasti dobi. Takšne naselbine so redke in zato se je potrebno še toliko bolj zavedati vrednosti njene prisotnosti.

Kaj je v sebi skrivala naselbina, koliko je o njej že odkritega in ali je vredna nadaljnega izkopavanja oz. ali je moč pričakovati, da bi se lahko našlo še kaj vrednega?

Izkopavanja v zelo majhnem obsegu so prinesla na dan predvsem veliko razbitega posodja, ki pa je imelo določene značilne oblike, iz katerih se je dalo sklepati, da izhajajo iz mediteranskega prostora. To je zelo zanimivo, saj se v tem zopet kaže izpostavljenost različnim vplivom, ki jih za seboj potegne komunikacija med različnimi kulturami. Na podlagi skromnih arheoloških raziskav lahko sklepamo, da so ljudje živeli v kočah, ki so imele bivalni del vkopan v zemljo. Med izkopavanjem so arheologi odkrili tudi ostanke ognjišča znotraj koče. Ko govorimo o Žlebiču, ne smemo spregledati ostanek bronastodobnega meča, ki so ga

odkrili pri gradnji proge konec 19. stoletja. Čeprav ne vemo, v kakšnih okoliščinah je bil meč odkrit, lahko dopuščam tudi možnost, da je bil meč obredno darovan. Posamezne najdbe mečev so po Evropi zelo pogoste in običajno nastopajo v daritvenem kontekstu. V zvezi z naselbino v Žlebiču bi rad izpostavil bližnjo jamo Tentero, saj sem prepričan, da takratni ljudje do njenega impozantnega videza niso ostali malodušni. Zagotovo so jo obravnavali kot kulturni ambient, ki dopušča določeno vrsto obredja, ki je v tem primeru povezano s čaščenjem in darovanjem onostranskemu podzemnemu svetu. Vhod v jamo jim je predstavljal dostop v neznan svet Hada, temačnega kraljestva mrtvih, v katerem

vladajo božanske sile, ki odločajo usodo posmrtnega življenja. Strah pred smrtjo je bil prevelik, da ljudje ne bi izražali spoštovanja do tistega, kar je bilo povezanega z njo. In jame so bile pogosto motiv, da se je pri ljudeh vzbudila domišljija o neskončnih dimenzijah posmrtnega življenja. Zato so v jamah ali pred vhodom v podzemni svet opravljali posebne obrede, darovali najdragocenejše predmete, hrano in pijačo. Kult jamskega sveta so poznale vse velike prazgodovinske kulture Sredozemlja in srednje Evrope. Zato vedno pravim, da pri Žlebiču ne smemo pozabiti na Tentero, saj le tako dobimo zanimiv kulturni ambient, ki nam po eni strani odkriva bivalno kulturo v naselbini, po drugi strani pa nam jamski kompleks dopušča povezavo z duhovnim svetom nekdanjega prebivalstva.

Z današnjega vidika je ta povezava še posebej aktualna, saj dopušča možnost, da se arheološko najdišče v Žlebiču primerno popularizira. Lega ob cesti, v bližini postajališča na bencinski črpalki, je zelo primerna za ogled naselbine in Tentero.

S primernimi informativnimi tablam bi obiskovalce seznanili s preteklostjo tega območja, s posebnimi oznakami pa označili t. i. arheološko pot. Ta naj bi se po mojem mnenju začela ravno v Žlebiču in bi se nato v eni smeri nadaljevala po Ribniški dolini do Sv. Marjete, druga smer pa bi vodila mimo Sodražice do rimskega obrabnega zidu pri Benetah.

Priprava A. Pahulje

- Ribniška politična scena postaja vse bolj barvita in močna, če sodimo po številu kandidatov, ki se bodo oktobra potegovali za to visoko politično funkcijo. Znan je že večina kandidatov: za SDS bo ponovno kandidiral Jože Tanko, za Nsi Janez Drobnič, nova v boju pa bosta veterinar dr. Ivan Gačnik, ki bo zastopal ZLSD, ter direktorica Miklove hiše Vesna Horžen, ki jo promovira LDS. Slovenska ljudska stranka do zaključka redakcije svojega kandidata še ni potrdila, ne bo pa to Franci But, kakor so nekateri ugibali. Vsaj tako je zatrdil.
- Po Ribnici se potika vse več mladih tja do 30 let, ki ali ponujajo drogo sprehajalcem v centru ali pa si poskušajo izprostiti denar zanjo. Ko zdaj zaslišimo za kakšnega novega mladega človeka, ki se ni zmozel upreti temu strupu, samo še poslušamo. Tega je naravnost že preveč. Še pomnite, gospodje in gospe, kako se je naše okolje uprlo temu, da bi bil na Travnici gori postavljen center za odvisnike od nedovoljenih drog? Glede na podatke, ki krožijo okoli, bi ga zapolnili kar sami, brez užiivalcev iz drugih krajev Slovenije.
- Morda bo zdaj nastalo manjše zatišje, saj naj bi človeka, ki je zadnje leto povzročal precej preglavic ribniški policiji in materialno škodo domačemu okolju, kaznovali z zaporom. V noči od 16. na 17. avgust je vlomil kar v tri prostore: iz Kmečke banke ga je pregnal alarm, vsebino, ki si jo je nabral v dveh trgovskih lokalih, pa je policija kasneje vrnila oškodovancem. Storilec je bil poslan na dvodnevno pridržanje v Ljubljano, nato pa bo šel k preiskovalnemu sodniku.

V Kmečko banko je bilo sicer vlomljeno, a zaradi sproženega alarma nič ukradeno.

- Kulturnega poletja pa letos Ribničani nismo imeli. Razen glasbenega večera v Hrovači in razstave v Galeriji, smo lahko doživeli kaj malo kulturnega. Premalo denarja imamo za profesionalne umetnike, amaterji pa so vsi ušli po dopustih, krožijo uradne razlage. Pa se mi prikrade v spomin gesta piranske županje, ki je opuščene prostore v središču mesta za simbolični en tolar najemnine oddala umetnikom. Ti so ustvarjali pravo kulturno poletje, okrog katerega se je lahko potem nanizala še ostala turistična ponudba. Torej se da...

AP

PISMA bralcev

ZAPUŠČENE VASI

Če človek opazuje razvoj občine, se zamisli nad državo, kako politiki v svojih programih obravnavajo razvoj podeželja, in ugotovi mačehovski odnos.

Še bolj pa občana zaboli, ko vidi, kako obravnava občina svoje odročne in manjše vasi. Občane v teh vaseh ima za manj vredne, tretjerazredne ljudi. Opisal bi vas, v kateri živim - Zadolje -, mislim pa, da tako usodo doživlja še več vasi v občini Ribnica, če sodimo po tem, koliko občina vlaga v njihov razvoj.

Malo kronoloških podatkov o tem, kaj je vas naredila za svoj obstoj: Leto 1958 je bilo zgodovinsko za nas, saj se je zgradila gozdna cesta v Veliko goro. Leta 1960-61 je vas z lastnimi sredstvi zgradila električno omrežje Prigorica-Zadolje. V letu 1964 je zgradila rezervoar za vodo s prostornino 60m³, to leto pa je bilo napeljavno tudi vodovodno omrežje po vasi. Financirali smo ga sami. V sedemdesetih letih je komunistični režim z odlokom zaplenil vaški gozd, prav ta gozd pa nam je ponovno ukradla tako imenovana demokracija oz. vlada vsemogočne LDS. V letu 1983/84 smo se odločili za izgradnjo telefonskega omrežja. Delali smo v sodelovanju s KS Ribnica. Petim naročnikom smo izkopali 72 jam za drogeve in le-te postavili, saj smo dobili soglasje. Plačali smo poln telefonski priključek, pri vračilu pa nas ni na seznamu. Pri izgradnji zadrževalnika Zalužje so nam vzeli še cesto, saj je bila poprečno poplavljen 3 mesece na leto. Popravili so jo šele na večkratne prošnje vaščanov.

Po Zadolju se ponoči mirno sprehajajo medvedi, včasih celo podnevi. Že deset let prosimo vsaj za tri žarnice javne razsvetljave. Ponoči nikoli ne veš, kdaj se boš srečal s prijateljem medvedom. Prosimo za nasipni material za vaške poti, toda denarja za manj vredne ljudi ni.

Po 25 letih se je rodil v Zadolju otrok. Sedaj je deklica že zrasla in bo šla v prvi razred, slišim pa, da za deklico, ki je od Ribnice oddaljena 5 km, ni denarja za prevoz v šolo.

Vaščani nimamo nič proti športu, toda za vsakoletne prireditve duatlona upravni organ izda odločbo za zaporo ceste. Za označbo obvoza za tretjerazredne vasi pa ni potrebna.

Še bi se dalo pisati, za kaj vse je vas še prikrajšana, toda naj bo dovolj. Da govorim resnico, prilagam fotografijo, ki kaže na to, kako se odgovorni zanimajo za odročne vasi.

Tone Adamič, Zadolje

Predlog za nov turistični produkt Doline

JEŽA SVATOV

'Okameneli svatje' lahko oživijo tudi na poročni dan...

Ježa svatov bi lahko imenovali tudi ježo ženina ali ježo neveste. Ježe svatov se lahko udeleži vsak, ki ima pač to možnost, željo ali pa veselje. Lahko je fant, ženin, poročen moški, razvezanec ali vdovec, lahko je tudi dekle ali žena. V vsem tem bo zagotovo našla svoje mesto tudi ljudska umetnost. Simboliko moramo pač ohranjati, čeprav včasih ne razumemo vseh krenjen in ne znamo prislusniti tistemu davnemu času. Tako naj bi se enkrat na leto jezdeci zbrali nad Stenami okamenelih svatov ali pod njimi. Po pripovedki in ljudskem izročilu so Stene okamenelih svatov nastale, ko so svatje potovali iz ribniške fare preko gore. V opomin na strahotni greh, ko so prekleli pripekajoče sonce in zaradi tega okameneli, naj bi ježa v sprevodu sedaj simbolično potekala v nasprotni smeri. Napotki za udeležence. Jezdec naj bodo oblečeni čim bolj kmečko, ljudsko, narodno. Lahko imajo kakšen izdelek, ki ga delajo v domači vasi ali v trgu. Jezdec si lahko konja tudi izposodi. Od Sten naj bi kolona jezdila preko Zadolja na Ugar, kjer se konje nahrani in napoji. Z njih naj se tudi - v skladu s simboliko - zbrše znoj in prah. Očisti naj se vsa oprema in jezdeci naj se kar najlepše uredijo. Ko so vsi nared in konji spočiti, vsak jezdec na Ugarju dobi v usta vrtnico. S tem je ježa dokončno odločena. Jezdec ne more več spregovoriti niti besede. Stvar ima dvojni pomen in dvojno simboliko. Trn vrtnice lahko jezdec rani v jezik in ga simbolično opominja "ne preklinjaj". Jezdec pa na svoji poti od Ugarja do Ribnice ne more oговорiti nobene osebe več, ker drži v ustih vrtnico, ki jo bo poklonil ljubljeni osebi. V ribniškem gradu in na trgu se čaka na jezdec in cvetove. Dobiti v dar vrtnico pomeni veliko čast. Pomeni biti ljubljene. Ko jezdec najde osebo, ki jo išče, razjaše, ji pokloni vrtnico, jo poljubi in izreče besede ljubezni. V sprevodu lahko sodeluje vsak, ne glede na spol ali stan, simbolika je v tem, da se ljubljene osebi izreče zvestobo in pripadnost. Ker pa je ježa svatov organizirana na soboto in če je kakšen par resnično pripravljen izreči svoj "da", bi to naredilo prireditve še posebej slavnostno. V tem primeru bi bilo lepo, da bi se pripravila v ribniškem gradu kočija, ki bi mladoporočence z "belimi konji" odpeljala v prihodnost. Ježa je mogoče v strokovnem smislu tudi nekoliko spremeniti, pa tudi šegavo ribniško improvizirati. Jezdec z vrtnico lahko s svojim dejanjem celo razkrije svojo skrivno simpatijo. Ježa svatov naj bi postala tako tudi skrivnosten mističen obred. Paziti pa se je treba stilnega mešanja oblačil, oprave in kiča (kavboji, šport, itd.) s pravo ljudsko umetnostjo in domačo kmečko opremo, in ne uvodnih govorov bedastih govornikov. In na vrhu vsega samo še nekoliko preurejen in izposojen citat:

"Na tisoče gluhonemih jezdecov bo jezdilo tem daljnim okamenelim ljudem z žalostnim in nerazumljivim poslanstvom naproti, a nihče ne bo imel časa, da bi jih do kraja poslušal."

Dušan Matoh, Ribnica

REŠETO

REŠETO

UREDNIŠTVO SPOROČA

Septembrska številka bo volilna, zato bodo vsi teksti, ki bodo politično promocijske narave, obravnavani po veljavnem ceniku za oglase. Ta pa je naslednji:

CENIK OGLASOV IN STORITEV V REŠETU

Zakup oglasnega prostora (barvne strani):

oglas 1/8 strani (9,8 x 6,8 cm)	8. 576, 00 SIT
oglas 1/4 strani (9,8 x 14,1 cm)	16. 080, 00 SIT
oglas 1/2 strani (20 x 14,1 cm)	27. 872, 00 SIT
oglas 1/1 stran (20 x 28,7 cm)	46. 096, 00 SIT

Na rumenih straneh je cena oglasa 10 % nižja.

Zakup oglasnega prostora na rumenih straneh:

poslovna vizitka (9 x 1,5 cm brez logotipa):	
na rumeni podlagi z okvirjem	5.360,00 SIT
poslovna vizitka (9 x 2cm z logotipom):	
na rumeni podlagi z okvirjem	6.432,00 SIT

POPUSTI

Popusti se obračunajo na vrednost po ceniku.

- 5% za izdelan oglas na računalniški disketi (prog. WIN.), CD-ju oz. posredovan preko elektronske pošte.

PLAČILNI POGOJI:

V ceno ni vračunan 20 - procentni DDV.

Račun izstavi Občina Ribnica, rok plačila je 15 dni od izstavitve računa.

Zamudne obresti se obračunavajo v skladu z zakonom.

Medsebojna razmerja med naročnikom in izvajalcem v zvezi z zakupom oglasnega prostora se uredijo s posebno pogodbo.

REŠETO

*Klonila je, čeprav
je hotela živeti za nas,
ki smo jo ljubili.*

ZAHVALA

Od boleči izgubi naše ljube žene, mami in babice

MILENE ABRAHAMSBURG, roj. Ilc

iz Ribnice

se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala osebju ZD Ribnica za njihovo požrtvovalno pomoč, praporščakoma, pevcem ter Andreji Hojč, ki se je od nje poslovila z ganljivimi besedami ob zadnjem slovesu.

Žalujoči vsi njeni

*Nikoli ne bom te pozabila,
preveč sem te ljubila,
ostala sta mi sin in hčerka zlata,
v tolažbo in spomin na tebe sta.*
Žena Micka

Zahvala

V 67. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi mož, ata in deda

FRANC OBERSTAR

iz Grčaric

Iskreno se zahvalujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvalujemo pevcem, gospodu Stanetu Lavriču za poslovljni govor, gospodu župniku Branku Potočniku za lepo opravljen obred in osebju ZD Ribnica za izkazano zdravniško pomoč.

Žena Micka, sin Vojko in hčerka Vesna

OBČINA RIBNICA objavlja na podlagi Odloka o proračunu Občine Ribnica za leto 2004 (Ur.l. RS, št. 17/2004, 89/2004) in 6. člena Pravilnika za sofinanciranje programov za ohranjanje in razvoj kmetijstva v občini Ribnica (Ur.l. RS, št. 100/203) naslednji

JAVNI RAZPIS

SOFINANCIRANJA PROGRAMOV ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA V OBČINI RIBNICA V LETU 2004

Višina razpisanih sredstev za namene, ki so opredeljeni v točkah od I, II, III, IV, VI, VII in VIII, je 4.600.000,00 SIT.

Višina sredstev za ukrep, opredeljen v točki V, je 500.000,00 SIT.

Sredstva so na razpolago do porabe oziroma do 31.12.2004.

Upravičenci morajo podati izjavo, da za posamezni namen, za katerega uveljavljajo sofinanciranje, niso pridobili sredstev iz državnega proračuna ali mednarodnih virov. Sredstva se lahko uveljavljajo le za investicije, začete v tekočem letu.

I. SOFINANCIRANJE IZGRADNJE IN UREDITVE PAŠNIKOV

1. Predmet razpisa so sredstva sofinanciranja, ki so namenjena izgradnji in ureditvi pašnikov. Za nepovratna sredstva sofinanciranja lahko zaprosijo vsi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in imajo stalno prebivališče na področju občine Ribnica, kjer je tudi ureditveni pašnik.

2. Površina ureditvenega pašnika, katerega izgradnjo in ureditev sofinancira Občina Ribnica, ne sme presežati 2 hektara.

3. Sofinancira se v višini 50.000 SIT na hektar ureditvenega pašnika.

4. Prosilec mora dati vlogo za pridobitev sredstev sofinanciranja na predpisanem obrazcu, ki ga dvigne na sedežu Kmetijske svetovalne službe ali na Oddelku za gospodarstvo in kmetijstvo Občine Ribnica. Vlogi mora priložiti:

- posestni list,
- zemljiškoknjižni izpisek,
- najemno pogodbo, če ima zemljo v najemu,
- kopijo katastrskega načrta v merilu 1 : 2880, z označenimi mejami ureditvenega območja.
- mnenje kmetijskosvetovalne službe o upravičenosti izgradnje in ureditve pašnika.

5. Sredstva se odobrijo po zaključku izgradnje in ureditve pašnika, na osnovi komisijskega oglada in prevzema.

II. SOFINANCIRANJE IZVEDBE MALIH MELIORACIJ

1. Predmet razpisa so nepovratna sredstva, ki so namenjena izvedbi manjših zemeljskih del, ki ne pomenijo posega v prostor, kot so: krčenje zarasti, planiranje terena, odstranjevanje kamenja, drenažiranje kmetijskih zemljišč, izgradnja manjših vodnih zajetij za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč ter druga manjša zemeljska dela z namenom izboljšati rodovitnosti tal oziroma pogoje za obdelavo kmetijskih zemljišč.

2. Velikost predvidenega agromelioracijskega območja ne sme biti večja od 4 hektarov, oziroma od površine, ki bo zapadla v državni program sofinanciranja.

3. Za nepovratna sredstva lahko zaprosijo vsi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in imajo stalno prebivališče na področju občine Ribnica, kjer je tudi predvideno melioracijsko območje. Izvzeta so tista območja v k.o. Velike Poljane, kjer je izvršena agromelioracija po pridobljenem državnem programu.

4. Prosilec mora predložiti vlogo za pridobitev sredstev sofinanciranja na predpisanem obrazcu, ki ga dvigne na sedežu Kmetijske svetovalne službe ali na Oddelku za gospodarstvo in kmetijstvo Občine Ribnica. Vlogi mora priložiti:

- posestni list,
- zemljiškoknjižni izpisek,
- najemno pogodbo, če ima kmet zemljo v najemu,
- kopijo katastrskega načrta v merilu 1 : 2880, z označenimi mejami ureditvenega območja.
- mnenje kmetijskosvetovalne službe o upravičenosti izvedbe del.

5. Osnova za sofinanciranje so dejanski stroški izvedbe, vendar največ do višine 100.000 SIT na hektar ureditvenega območja. Sofinanciranje se prizna samo na osnovi priloženih računov.

6. Sredstva se odobrijo po zaključku izvedbe melioracijskih del, na osnovi komisijskega oglada in prevzema.

III. SOFINANCIRANJE IZGRADNJE RASTLINJAKOV

1. Predmet razpisa je sofinanciranje nakupa in postavitve novih rastlinjakov z ustrežno tehnologijo pridelave zelenjave in zdravilnih zelišč.

2. Za nepovratna sredstva lahko zaprosijo vsi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in imajo stalno prebivališče na področju občine Ribnica, kjer je tudi rastlinjak.

3. Osnova za sofinanciranje rastlinjakov je naslednja:

- 10.000 SIT za m² rastlinjaka s trdno kritino,
- 5.000 SIT na m² plastenjaka.
- Sofinancira se 30% osnove.

4. Minimalna površina rastlinjaka je 30 m², maksimalna pa 320 m².

a) Upravičenci morajo vlogi za dodelitev sred-

stev predložiti na predpisanem obrazcu, ki ga dvignejo na sedežu Kmetijske svetovalne službe ali na Oddelku za gospodarstvo in kmetijstvo Občine Ribnica (KSS):

- posestni list,
- zemljiškoknjižni izpisek,
- najemno pogodbo, če ima kmet zemljo v najemu,
- kopijo katastrskega načrta v merilu 1:2880, z označeno situacijo.

5. Sredstva se odobrijo po zaključenih delih in opravljenem komisijem prevzemu.

IV. SOFINANCIRANJE NAKUPA HLADILNIH BAZENOV

1. Predmet razpisa so sredstva sofinanciranja nakupa stabilnih in prevoznih hladilnih bazenov za mleko in mlekovodov, z namenom investicijske in tehnološke posodobitve mlečne proizvodnje.

2. Za sredstva lahko zaprosijo vsi, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Ribnica in se ukvarjajo z mlečno proizvodnjo.

3. Sofinancira se 40% vrednosti hladilnega bazena. Sredstva se odobrijo po dejansko opravljenem nakupu in plačilu.

4. Prosilec mora predložiti zahtevo za pridobitev sredstev sofinanciranja na predpisanem obrazcu, ki ga dvigne na sedežu Kmetijske svetovalne službe ali na Oddelku za gospodarstvo in kmetijstvo Občine Ribnica.

5. Vlogi mora priložiti račun ali kupoprodajno pogodbo, dokazilo o plačilu in dokumentacijo, iz katere je razvidna vrsta, namen in tehnični podatki o bazenu.

V. SOFINANCIRANJE PODPOR, NAMENJENIH RAZVOJU EKOLOŠKIH KMETIJSKIH GOSPO- DARSTEV

1. Predmet javne objave je sofinanciranje stroškov prijave v ekološko kmetovanje in sofinanciranje stroškov rednih kontrol, nastalih in plačanih od 1.1.2004 dalje.

2. Sofinancira se 50% upravičenih stroškov prijave in 50% stroškov rednih kontrol.

3. Upravičenci uveljavljajo sredstva na osnovi zahtevka, kateremu priložijo dokument pristojne institucije o usmeritvi v ekološko pridelavo, stroške prijave, originalen račun izvedbe kontrole ter dokazila o plačilu.

VI. SOFINANCIRANJE UREDITVE GNOJIŠČ IN GREZNIC

1. Predmet razpisa je sofinanciranje nakupa materiala za gradnjo ali obnovo gnojišča, gnojne jame za gnojevko in gnojnico, katerega cilj je trajno varovanje življenjskega in z njim neločljivo povezanega naravnega okolja ter naravnih dobrin (tla, voda) v skladu z Zakonom o varstvu okolja ter s predpisi Uredbe o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla.

2. Sofinancira se 30% stroškov nakupa materiala za gradnjo ali obnovo objekta.

- Upravičenci pridobijo sredstva na osnovi zahtevka, kateremu priložijo naslednjo dokumentacijo: ustrezno dovoljenje za izvedbo investicije, pozitivno mnenje kmetijskosvetovalne službe o predvideni investiciji, račun o izvedenih delih.

VII. SOFINANCIRANJE INVESTICIJSKIH PROJEKTOV ZA OSNOVNO KMETIJSKO DEJAVNOST

1. Predmet razpisa je sofinanciranje izdelave projektne dokumentacije (PGD, PZI in poslovni načrti) za novogradnje, rekonstrukcije ali adaptacije objektov za rejo domačih živali - hlevi.
2. Sofinancira se do 50% upravičenih stroškov projektne dokumentacije za izvedbo investicijskih projektov za osnovno kmetijsko dejavnost oziroma do 12% upravičenih stroškov od vrednosti celotne investicije (zemljišče, oprema, zgradba).
3. Upravičenci uveljavljajo sredstva na osnovi vloge, kateri priložijo naslednjo dokumentacijo: potrdilo o statusu kmeta, v letu 2004 plačan račun za izdelavo projektne dokumentacije, pozitivno mnenje kmetijskosvetovalne službe o upravičenosti vlaganja v predvideno kmetijsko dejavnost.

VIII. SOFINANCIRANJE INVESTICIJSKIH PROJEKTOV ZA DOPOLNILNO KMETIJSKO DEJAVNOST

1. Predmet razpisa je sofinanciranje projektne dokumentacije za izvedbo dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, ki omogočajo kmetiji boljše možnosti za preživetje.
2. Sofinancira se do 50% upravičenih stroškov projektne dokumentacije za izvedbo dopolnilnih dejavnosti, do 12% upravičenih stroškov od vrednosti celotne investicije (zemljišče, oprema, zgradba).
3. Upravičenci uveljavljajo sredstva na osnovi vloge, kateri priložijo naslednjo dokumentacijo: potrdilo o statusu kmeta, v letu 2004 plačan račun za izdelavo projektne dokumentacije, fotokopijo dovoljenja o registraciji dopolnilne dejavnosti, pozitivno mnenje kmetijskosvetovalne službe o upravičenosti vlaganja v predvideno dopolnilno kmetijsko dejavnost.

Vloge z zahtevano dokumentacijo za vse razpise sprejema Oddelek za gospodarstvo in kmetijstvo Občine Ribnica, Gorenjska cesta 3, Ribnica, kjer lahko dobite tudi informacije, tel. št. 837-20-25. Za informacije pa se lahko obrnete tudi na Kmetijsko svetovalno službo, Škrabčev trg 19, Ribnica, tel. 83-61-927.

Občina Ribnica

OBVESTILO

NOVE CENE KOMUNALNIH STORITEV

Javno komunalno podjetje Komunala Ribnica d.o.o. je v mesecu juliju posredovala predlog povišanja cen komunalnih storitev Ministrstvu za gospodarstvo - področje notranjega trga - v potrditev. Povišanje cen zajema pokrivanje stroškov enostavne reprodukcije na dejavnostih: odvoza in deponiranja komunalnih odpadkov in odvajanja ter čiščenja komunalnih in padavinskih voda.

11. avgusta letos smo prejeli obvestilo omenjenega Ministrstva, ki nam posreduje pozitivno mnenje, oz. dovoljuje povišanje cen. Nove cene pričnejo veljati z dnem 28.08.2004.

Jože Zakrajšek

direktor Komunale Ribnica, d.o.o.

Storitev	Cena brez ddv za m ³	Stopnja ddv	Cena z ddv za m ³
Zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov	1.270,11	8,5	1.378,07
Deponiranje komunalnih odpadkov	846,74	8,5	918,72
Zbiranje, odvoz in deponiranje komunalnih odpadkov	2.116,85	8,5	2.296,79

Storitev	Cena brez ddv za m ³	Stopnja ddv	Cena z ddv za m ³
Čiščenje odplak	87,65	8,5	95,10
Odvajanje odplak (cena je nespremenjena)	22,79	8,5	24,73
Čiščenje in odvajanje odplak	110,44	8,5	119,83

DROGE!

INFORMATIVNA PISARNA

vsak drugi in četrti ponedeljek v mesecu
od 16. ure do 17.30
v prostorih Centra za socialno delo Ribnica,
Škrabčev trg 17

(nad Kmetijsko zadrugo v
II. nadstropju)

**Septembrska številka
Rešeta je volilna, zato bodo
teksti volilno-promocijske
narave obravnavani po vel-
javnem ceniku.**

Podjetniške informacije

Vavčerski sistem svetovanja: možnost sofinanciranja svetovalnih storitev do višine 300.000 SIT. Preko vavčerskega sistema svetovanja vam npr. lahko pomagamo pri prijavi na spodaj navedene in druge razpise (pomoč pri prijavi na razpis, izdelava poslovnega načrta...).

Razpisi:

Javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj - ESRR, Ukrep 1.1.: spodbujanje razvoja inovacijskega okolja, Objavljeno: Uradni list RS št. 39-42/2004, stran 2474. Predmet javnega razpisa je podpora projektom razvoja inovacijskega okolja. Rok za oddajo prijave: Razpis bo odprt do konca leta 2006.

Javni razpis za kreditiranje okoljskih naložb 30PO04A, Objavljeno: Uradni list RS št. 44-47/2004, stran 2731. Predmet razpisa: krediti Ekološko razvojnega sklada RS v skupnem znesku 4 milijarde SIT, namenjenih lokalnim skupnostim, gospodarskim družbam in drugim pravnim osebam ter samostojnim podjetnikom posameznikom. Razpis je odprt do porabe oziroma do 20. 12. 2004.

Javni razpis za izboljšanje predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz Enotnega programskega dokumenta 2004-2006 (EPD) za leto 2004, Uradni list RS št. 80/2004, stran 5139. Predmet sofinanciranja so investicije, ki zadevajo predelavo in trženje proizvodov, primernih za človeško prehrano in prehrano živali in spadajo v naslednje sektorje: meso, mleko, žita in druge rastline, ki se uporabljajo v mlinški industriji, vino, sadje, zelenjava, krompir, rastlinsko olje, jajca, med in hrana za živali. Predmet podpore so investicije: v izgradnjo ali obnovo nepremičnin z namenom izboljšanja predelave in trženja kmetijskih proizvodov; v nakup novih strojev in opreme, vključno z računalniško programsko opremo. Razpisnik: Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Rok za oddajo vlog je 10. 9. 2004.

Javni razpis za diverzifikacijo kmetijskih dejavnosti in dejavnosti, ki so blizu kmetijstvu - alternativni dohodkovni viri za leto 2004, Uradni list RS št. 80/2004, stran 5109. Predmet podpore so naložbe: 1. v obnovo ali novogradnjo in opremo malih predelovalnih obratov za predelavo kmetijskih pridelkov, predelavo lesa, zelišč in gozdnih sadežev; 2. v obnovo ali novogradnjo in opremo prostorov za opravljanje turistične dejavnosti ter rekreacijskih površin za namene turistov na kmetiji; 3. v obnovo ali novogradnjo in opremo delavnic in razstavno prodajnih prostorov za opravljanje domače obrti; 4. v obnovo ali novogradnjo in opremo prodajalnih kmetijskih pridelkov in proizvodov okoliških kmetij; 5. v obnovo ali novogradnjo in opremo objektov za pridobivanje energije iz biomase; 6. združenja kmetov v obnovo ali novogradnjo in opremo objektov za namen skupne predelave ali prodaje. Razpisnik: Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Rok za oddajo vlog je 30. 8. 2004.

Javni razpis za spodbujanje neposrednih tujih investicij v obdobju 2004-2005, Uradni list RS št. 85-87/2004, stran 5428. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje začetnih investicij, ki jih bodo upravičenci (tuje pravne osebe - tuja pod-

jetja) izvedli na ozemlju Republike Slovenije. Kot začetna investicija se šteje postavitve novega proizvodnega obrata ali vzpostavitev nove storitvene dejavnosti, ki bo prispevala k odprtju novih delovnih mest, prenosu znanja in tehnologij, spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in k povezovanju tujih investorjev z domačimi podjetji. Razpisnik: Ministrstvo za gospodarstvo. Rok za oddajo vlog je 8. 3. 2005, do 12. ure (velja poštni žig do vključno 7. 3. 2005 ali oddaja v vložišče Ministrstva za gospodarstvo, najkasneje 8. 3. 2005 do 12. ure).

Javni sklad RS za razvoj malega gospodarstva: trije razpisi, opisani v nadaljevanju. Razpisna dokumentacija za vse: www.jsmg-sklad.si ali na naslovu sklada. Informacije: 02/234-1274, 234-1272, e-mail: bostjan.vidovic@jsmg-sklad.si.

- Javni razpis za odobritev dolgoročnih kreditov s premijami investicije malim in srednje velikim podjetjem v letu 2004, Objavljeno: Uradni list RS št. 44-47/2004. Skupna višina razpisanih kreditov je 2.400.000.000 SIT. Skupna višina razpisanih premij je 140.000.000 SIT. Rok za prijavo je odprt od objave razpisa do skupne odobritve sredstev oziroma najkasneje do vključno 30. 9. 2004.

- Javni razpis za odobritev dolgoročnih investicijskih kreditov za mikro, nova podjetja, Objavljeno: Uradni list RS št. 32/2004, stran 2011. Predmet razpisa so dolgoročni krediti za mikro (do 9 zaposlenih), nova podjetja (niso registrirana dlje od 42 mesecev od dneva vložitve vloge in podjetje izplačuje plačo več kot 3 mesece). Skupna višina razpisanih kreditov je 200.000.000 SIT, obrestna mera 4% p.a. Rok za prijavo je odprt do skupne odobritve sredstev v razpisanem obsegu oziroma najkasneje do 25.10. 2004. Vmesni roki so: 25. 9. in 25. 10. 2004.

- Javni razpis za prevzemanje poroštev za dolgoročne kredite, najete pri bankah v Republiki Sloveniji s premijami za materialne in nematerialne investicije malim in srednje velikim podjetjem v letu 2004, Uradni list RS št. 80/2004, stran 5139. Z željo po večji dostopnosti do poroštev je povečan znesek upravičenega dela investicije s 24 mio SIT na 90 mio SIT. Posledično temu se poveča tudi višina poroštev, in sicer z 9 mio SIT na 33 mio SIT. Prav tako se podaljšuje rok za prijavo, in sicer do 30. 11. 2004, vmesna odpiranja pa so 10.10., 10. 11., 30.11. 2004. Rok za prijavo je odprt do skupne odobritve sredstev v razpisanem obsegu oz. najkasneje do 30.11. 2004.

Pripravi Področni center za razvoj gospodarstva d.o.o., Ribnica (8369-753, GSM 041/436-233), na osnovi spletne dokumentacije Moj spletni priročnik, ki jo pripravlja: Informacijsko Raziskovalni Center Celje, Ulica XIV.Divizije 12, 3000 Celje, (tel.: 03 4253 150, E-mail: inforace@irrc.pcmg.si). Za natančne podatke si oglejte celotne razpise v Uradnih listih ali na spletnih straneh www.pcmg.si. Vse, ki bi želeli na svoj elektronski naslov prejemati tedensko sveže informacije o podjetniških razpisih, sejnih, novostih iz poslovnega sveta, ponudbe - povpraševanje po izdelkih in storitvah, vabimo, da pokličete na številke 8369-753, 041/436-233 ali pišete na e-naslov pcrg.ribnica@amis.net. Posredovanje ažurnih informacij po e-pošti je brezplačno.

ZAHVALA SPONZORIEM

44. srečanje prijateljev Grmade

Dobro vemo, da srečanje brez sponzorjev še malo ne bi tako uspelo, če ne bi priskočili na pomoč:

Motoman Robotec d.o.o. Ribnica, Ristro d.o.o. Ribnica, Zavarovalnica Triglav, ABO Grafika, Ljubljana, SDS Ribnica, Tanko d.o.o. Ribnica, Tiskarna Peterlin Breg pri Ribnici, Fotoagencija Okorn Ljubljana, PGD Velike Poljane, Pekarna Blatnik, Podgorica, Pekarna Gorza, Draga. Tisočkrat hvala vsem!

TD Grmada

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam električni bojler, 80 l, Gorenje, nerabljen bide s pipo, kuhinjsko napo Whirlpool, belo. Ugodno.Tel.: 041 / 860 541.

Prodam kobilu, staro 2 leti, breja 6 mesecev, slovenska hladnokrvna pasma, cena 350.000,00 SIT.Tel.: 041 / 543 093.

Prodam otroški stolček za hranjenje in avto zvočnike (2 x 150 W).Tel.: 031 / 566 052, 041/ 732 183.

Prodam eliptik (orbitrek). Cena po dogovoru.Tel.: 040 / 847 545.

Poceni prodam kotno banjo, bide in WC bele barve.Tel.: 01 / 836 48 08.

Prodamo kotno sedežno garnituro, staro 6 mesecev. Tel.: 040/ 639 974

ODDAM

Na Merharjevi ulici 3 v Ribnici oddamo v najem poslovne prostore. Tel.: 070 / 345 404.

MALI OGLASI

Podjetniške informacije

USTVARJAMO AVTOMOBILE.

Clio z brezplačno
4-letno garancijo Renault
že od 19.990 SIT/mesec!

RENAULT Clio

Vi le pokažete na izbrani model, vse ostalo
za vas uredimo mi!

Ob nakupu novega Renaulta po sistemu
Renault Financiranja boste poleg prihrankov
in ugodnosti pri omejenih serijah deležni še
edinstvene brezplačne 4 - letne garancije
Renault!

www.renault.si

Renault Financiranje

Primer informativnega izračuna ob nakupu Clio Authentique 1.2 po metodi skupne obrestne mere. Cena vozila v akciji: 1.802.000,00 SIT. Polog ob nakupu vozila ali vrednost vašega rabljenega vozila v primeru zamenjave staro za novo: 811.050,00 SIT. Znesek kredita: 990.950,00 SIT. Realna obrestna mera: 4,25%, temeljna mesečna obrestna mera: 0,3%. Doba vračanja: 60 mesecev, zavarovalna premija: 22.651,00 SIT, stroški odobritve kredita: 14.864,25 SIT, realni del EOM: 5,96%, skupna letna EOM: 9,84%. Efektivna obrestna mera je informativne narave. Izračun je izdelan s koledarskim štetjem dni in upošteva pogoje, veljavne na dan izdelave, to je 30/6/2004. Efektivna obrestna mera se lahko spremeni, če se spremenijo stroški odobritve in obrestne mere za posojilo, dan in mesec črpanja oz. zavarovalna premija. Navedena ponudba posojil je pripravljena v sodelovanju z Novo Ljubljansko banko, d.d., Ljubljana. Pridržujemo si pravico do spremembe ponudbe, v kolikor bi prišlo do spremembe prodajnih pogojev. Za tiskarske napake ne odgovarjamo. Brezplačna podaljšana garancija velja samo v primeru nakupa vozila preko sistema Renault Financiranja do konca avgusta 2004. Podaljšana garancija Renault velja 4 leta oziroma 80.000 prevoženih kilometrov, ter velja samo za fizične osebe. Model: Clio Authentique 1.2. Poraba - kombiniran način vožnje: 6,0 l/100 km. Emission CO2 : 143 g/km. Renault Slovenija, d.o.o., Dunajska 22, 1511 Ljubljana

AVTOCENTER
RUFAC d.o.o.

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT

Ob Mahovniški c. 3, Kočevje. Tel. 8954-042, 8954-666, fax 8955-444, Delovni čas: 8-12, 13-17, sob. 9-12

Cesta na Ugar, Ribnica. Tel.: 836-99-56, 836-99-57, fax: 836-99-58. Delovni čas vsak dan od pon. do pet. od 8-12 in 13-17

VRHUNSKA KAKOVOST

- lesena okna in vrata
- les/aluminij okna in vrata
- pvc okna in vrata
- aluminij okna in vrata
- pvc/ aluminij okna
- polkna, rolete, komarniki

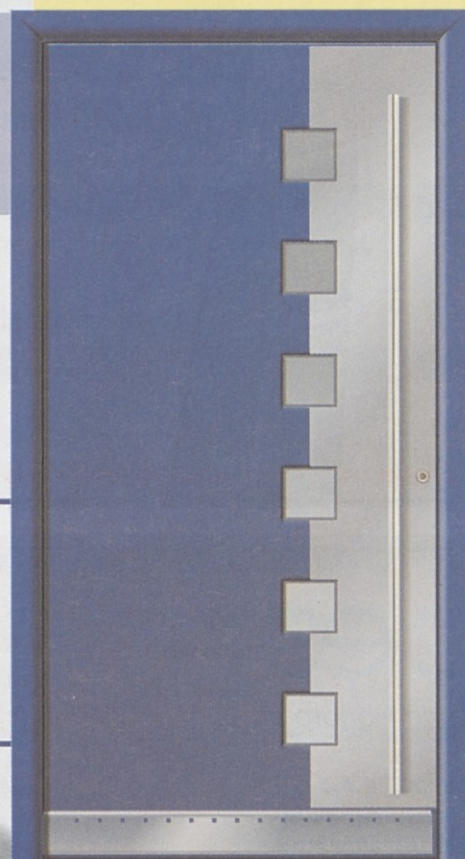
**Preko 200 modelov aluminijastih vrat > sodobna
konstrukcija > varnostno okovje > dolga
življenjska doba > bogata izbira zasteklitve, kljuk,
nabiralnikov in druge dodatne opreme**

Svetovanje - izmera - montaža - servis
brezplačen prevoz do 100 km
- 5% gotovinski popust

INLES d.d., Kolodvorska 22, 1310 Ribnica,
www.inles.si, e-mail: info@inles.si
Maloprodaja Ribnica, tel.: 01 8377 162, fax: 01 8377 331

A 90

inles

**OKNA
VRATA**

Spoštovani !

Morda ste že dolgoletni uporabnik propan/butan
plina in **LASTNIK PLINOHGRAMA** ?

"Ali veste, da je pregled plinohramov (plinskih
cistern) zakonsko **OBVEZEN** na vsakih 5 let ?"

Ob vašem sodelovanju opravimo **PREGLED**
plinohrama (cisterne) **BREZPLAČNO!**

tel. **05 618 10 00**

INTERINA[®] d.o.o. LJUBLJANA

Dolinska 14, 6240 KOZINA

plin.kozina@interina.si, www.interina.si

Distribucija in prodaja UNP (propan-butan) plina za
ogrevanje in gospodinjstvo uporabo na področju Slovenije.

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

KNAUF
Armstrong
RIGIPS

Hrovača 6
1310 RIBNICA
Mbt.: (041) 647 226
Tel.: (01) 8363 089

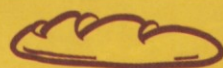
Slikopleskarstvo BOJC

Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas

Tel.: 01 8364-533

GSM: 041 712 103

Pekarna
HRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept
tel.: 8955-558*

INS SAT - antenski sistemi
Peter Kočevar s.p. Merharjeva 2, Ribnica 8360-657, 041 761-769

INTERALTA PVC OKNA IN VRATA

PE Ribnica:

Nemška vas 3

Tel.: 040/258-924

Ljubljana:

Interalta d.o.o., Ljubljana

Stegne 21 c

Tel.: 01/511-16-24

www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višjo kulturo bivanja

ELSTAR

Starč Matjaž s.p.
Goriča vas 86, 1310 Ribnica
tel.: 836 26 29
GSM: 041/612 590

SERVIS *Garažna in industrijska
avtomatska vrata
na daljinsko upravljanje*

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

blesk2
Tone Pogorelec

Blesk 2 d.o.o.
Čistilni servis in
slikopleskarstvo
Bukovica 2, 1310 Ribnica
Tel.: 01/836 99 33,
fax: 01/836 99 34,
gsm: 031/647 188,
E-mail: blesk2@amis.net

- Slikanje stanovanj objektov
- Izdelava epoksidnih tlakov
- Polaganje laminatov, parketov
- Polaganje toplih podov
- Obnovitev starih parketov
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog
- Brušenje in zaščita naravnega in umetnega kamna

Anita Hočevar s.p.
Majnikova 1, Ribnica

OPTIKA ANITA

Tel.: 83 61 128

V ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA

NOVI MODELI SONČNIH OČAL

Delovni čas:

vsak dan od 8. do 12. ter od 16. do 18. ure
sobota od 9. do 12. ure

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarska 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
soboja zaprto

MicroERA

MOBITEL
zastopstvo v Ribnici!

**PRODAJA, ODKUP, SERVIS
GSM APARATOV**

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 3, 1310 Ribnica

Tel.: 8373 116, fax: 8373 117, GSM: 041/402-779

e-mail: info@microera-sp.si, microera@siol.net, http: www.microera-sp.si

GOSTINSTVO - TURIZEM PUCELJ

Aljoza Pucelj s.p.
Lepovče 23, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
GSM: 031/760-697

**SPREJEMAMO REZERVACIJE
ZA DRUŽINSKA SREČANJA
- CATERING
(DOSTAVA HRANE NA DOM)**

5 Že let z vami!

V septembru vas vabimo

k vpisu v tečaje tujih jezikov.

Za informacije nas med 25. 8. in 17. 9.

pokličite na tel. številko 041 561 734

ali pišite na e-naslov: lektor@email.si.

LEKTOR jezikovno
izobraževanje

Brigitta Vesel s.p.
Na pesek 13, 1317 Sodražica

Ko vaš Volkswagen potrebuje servis.

Naše strokovne in celostne servisne storitve vključujejo:

- garancijo mobilnost za celo življenjsko dobo vozila,
- garancijo proizvajalca vozila za opravljena dela in vgrajene
- originalne dele,
- popuste pri servisiranju vozil, starejših od treh let,
- obračun storitev izključno po tovarniških normativih,
- paketne cene za vzdrževalna dela.

Nudimo vam tudi dodatne storitve:

- Express Service,
- Nadomestno vozilo,
- Prejem in predaja vozil pri stranki.

Pri pooblaščenem servisu Volkswagen

VOZILA NA ZALOGI

VW Polo cool & family comfortline 1.9 SDi, 47 kW, 1.2 47 kW, 5v, klima "climatic", daljinsko centralno zaklepanje, električni pomik stekel, ABS, meglenke, radio Beta, kovinske barve.
VW Golf trend. comfort., 1.9 TDI, 77 kW, 1.4 55 kW, 2.0 TDI, 103 kW, 2.0 SDi, 55 kW, 5 v, radio RCD 300, električni paket, kovinske barve klima "climatronic".

PREDSTAVITVENA VOZILA

VW Golf, 1.9 TDI, trendline, 77 kW, 5v, klima "climatic", radio RCD 300, električni paket, žajbljevo zelena kovinska.

VW Passat var. trendline, 1.9 TDI, 96 kW, 130 KM, dnevne luči, exclusive

RABLJENA VOZILA

VW Golf, 1.4, 44 kW, letnik 1994

VW Passat variant 1.9 TDI, 96, tiptronic, letnik 2001

SAET Arosa, 1.0, letnik 1998

Renault Clio, 1.4 16 v, RXE, letnik 2000

NOVOSTI

Prevzem izrabljenih motornih
vozil

SERVISNE STORITVE

Notranje čiščenje bencinskih in
dizelskih motorjev
Testi izpušnih plinov

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

RANDELJ
AVTOHIŠA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon 01 8951 488, telefax 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.si
salon in delavnica pon.- pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

Gospodarska
vozila

PRODAMO

HIŠE:

- RIBNICA - Jurjeva, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom 11 x 18 m, obnovljena 1980 in gospodarskim poslopijem 12 x 14 m, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.

- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša 14 x 12 m, zgrajena 1932, velikost parcele 1395 m², el. voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (94.000 EUR).

- SODRAŽICA - center, starejša stanovanjska hiša s poslovnim prostorom 37 m² - trgovina 10 x 11 m, zgrajena 1930 in gospodarsko poslopije 10 x 22 m, vel. parc. 608 m², zemlji, 162 m², klas. ogrevanje, el. voda, cena za stan. hišo in posl. prostor 12,3 mio SIT ali 58.500 EUR, za gospodarsko poslopije pa 6,8 mio SIT ali 32.500 EUR.

- OSILNICA - Padovo, kmetija primerna za vikend - stan. hiša 6 x 7 m, zgrajena 1931, in nekaj gozda, njiv, travnikov in pašnikov v skupni izmeri 8,5 ha, cena 9.988.000 SIT ali 44.000 EUR.

- LOŠKI POTOK, Gora - Kržeti, stan. stavba, 11 x 12 m, zgrajena 1980, III. gradb. faza z gospodarskim poslopijem in travnikom, v skupni izmeri 2782 m², cena 5,7 mio SIT ali 25.000 EUR.

- KOČEVJE - strogi center, poslovno stanovanjski objekt 12 x 10 m, obnovljen 1994, velikost parcele 147 m², v obratovanju (trgovina, servis, stanovi), 3 etaže, uporabna površina cca 300 m², cena 26 mio SIT ali 112.069 EUR.

STANOVANJA:

NOVO V RIBNICI - več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice, cena za m² po dogovoru, rok vselitve približno 4 mesece.

- RIBNICA - center, trosobno stanovanje 78,66 m², zgrajeno 1975, IV. nadst. TEL, CK, cena 13,1 mio SIT ali 58.000 EUR.

- KOČEVJE - center, dvosobno, 50,35 m², zgrajeno 1965, v visokem pritličju, klas. ogrevanje, KTV, TEL, cena 6,8 mio SIT ali 29.122 EUR.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeni poslovno stanovanjski objekt, IV. podaljšana faza, 7 x 25 m, zgrajen 1994, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR.

- KOČEVJE - Industrijska cona, novejši poslovni prostori v izmeri cca 450 m², 14 x 12 m, zgrajen 1997, z urejeno dokumentacijo za proizvodnjo (mimo dejavnosti), 14 parkirnih mest, vsa infrastruktura, cena 63,95 mio SIT ali 273.876 EUR, v račun vzamemo tudi stanovanje v Ljubljani, uporaba takoj.

- LJUBLJANA Dravlj - tržnica Koseze, poslovni prostor, vel. 28,7

m², z lastnimi sanitarnimi, zgrajen leta 1993, CK na plin, klima, takoj vseljivo, cena 11 mio SIT.

GRADBENE PARCELE:

- RIBNICA - Hrašče, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo, cena 3.200,00 SIT/m², ali 14 EUR/m².

- ORTNEK, več gradbenih parcel, različnih velikosti z lokacijskim dovoljenjem, cena za m² 4.530,00 SIT ali 20 EUR.

- STARI TRG PRI LOŽU - delno zazidljiva parcela, velikost ca 6.020 m², kmetijski del ca 5.000 m², zazidljivi del ca. 1.000 m², ob asfaltni cesti, cena za celotno parcelo 5,8 mio SIT ali 24.500 EUR, vsa infrastruktura v bližini.

- TACEN pod Šinarno goro, parcela velikost 2270 m², ob robu gozda - ravna, cena za m² 14.370 SIT ali 60 EUR.

- DOLENJA VAS, ob glavni cesti, gradbena parcela ca 30 arov, z veljavnim gradbenim dovoljenjem, el. voda na parceli, cena 9,9 mio SIT.

VIKENDI:

- KRKA KOČEVJE - lepo urejen, opremljen bivalni vikend, zgrajen leta 1985, vel. 8 x 7 m, velikost parcele 2867 m², čudovit razgled, CK, cena 22,9 mio SIT ali 95.616 EUR.

ODDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strogi center, 3 lepo urejene pisarne z uporabnim dovoljenjem, skupna velikost 75 m², vseljivo takoj, cena najema po dogovoru.

- RIBNICA - bivši RIKO, posl. prostor v nadst., vel. 429 m², ki zajema sobo 391 m², pisarno 19 m², in garderobo 19 m², Tovarno dvigalo, nos. 1.000 kg, CK, el. voda, cena najema za m² 3,5 EUR ali 793 SIT.

- LJUBLJANA - Moste, posl. prostora 7 m² in 35 m², v III. nadstropju, zgrajena 1976, takoj vseljiva, vsa infrastruktura, garancija predplačila, cena 90.000 SIT + 20% DDV ter stroški.

- KOČEVJE - tri pisarne, opremljene, varovane, v pritličju, vel. cca 63 m², 21 m² in 16 m², CK, vsa dokumentacija - uporabno dovoljenje, cena po dogovoru.

- RIBNICA - Breg, oddamo trgovski lokal z vso dokumentacijo na frekventni lokaciji, velikost ca 63 m², cena 69.000 SIT, garancija, sprotno plačilo.

- LJUBLJANA - Zupančičeva jama, poslovni prostor, velikost 21 m², III. nadstropje, vsa infrastruktura, varovanje, cena 80.000 SIT, garancija predplačila.

STANOVANJSKE HIŠE

- LJUBLJANA - Zgornje Pimice, stan. hiša, neopremljena, velikost 10 x 12 m, zgrajena 1970, CK na olje, 2 etaže, terasa z lepim razgledom, oddamo v najem, možno dvema družinama, cena za etažo 50.000 SIT + 20 % DDV in stroški, predplačilo, vseljivo z manjšimi preureditvami takoj.

KUPIMO

STANOVANJA:

- LJUBLJANA - Kodeljevo, Prule, Center, Vič kupimo dvosobno stanovanje, prvo ali drugo nadstropje, gotovinsko plačilo, vsetitev takoj.

V evropskem
letu imamo
višje cilje.

SEAT Ibiza

Do 190.000 SIT
ceneje

Ponudba velja za omejeno
količino vozil.

In nižje cene.

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

Prodaja in servis vozil SEAT

Joras Center

Marija Joras s.p.

Ob železnici 7, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8369-040, 8361-127
fax: 8369-045

SEAT

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

UREDIMO VAM VSO DOKUMENTACIJO, SVETUJEMO IN SE ZA VAS
STROKOVNO IN SRČNO POTRUDIMO PRI PRODAJI ALI NAKUPU VAŠIH NEPREMIČNIN.
POKLIČITE NAS IN NAM ZAUPAJTE VAŠE ŽELJE!

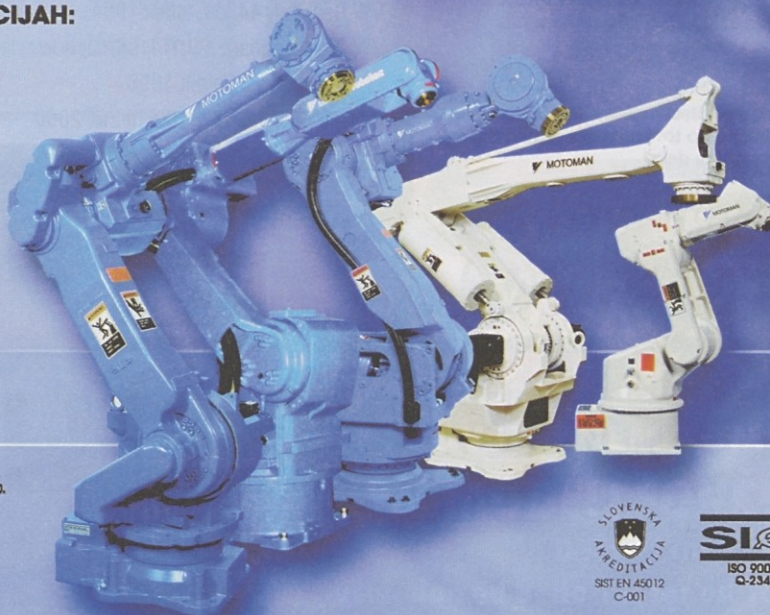
MOTOMAN robotec d.o.o.
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica
tel.: +386 (0)1 83 72 410
faks: +386 (0)1 83 61 243
e-mail: info@motomanrobotec.si
www.motomanrobotec.si

Misli. Melodije. Slike.

Pošljite **MMS** in povedali boste več. Odslej tudi **Mobiuporabniki**.

Ko je tisoč besed premalo. Ko je vsaka beseda odveč.

Pošljite **MMS** – sporočilo z besedilom, zvokom in sliko.

MMS sporočila lahko odslej pošiljate tudi **Mobiuporabniki**. Tako kot Mobitelovi naročniki – po polovični ceni. Za vklop storitve pošljite SMS z besedo MMS na številko 1918. Še prej pa preverite, ali vaš obstoječi mobilnik podpira MMS. Če storitve ne podpira, si v bogati Mobitelovi ponudbi poiščite novega, sodobnega.

Informacije na brezplačnih številkah:

naročniki Mobitel GSM/UMTS: 031/041/051 700 700, Mobiuporabniki: 031/041/051 121, ostali: 080 70 70.

ŽIVLJENJE NIŠO LE BESEDE

WWW.MOBITEL.SI

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

Izpolnjeni kupon izrežite in ga v pismu oziroma na dopisnici pošljite na naslov: **REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA**, najkasneje do **14. septembra 2004**.

Pravilna rešitev iz 7. številke Rešeta je:

AVGUST ALI VELIKI SRPAN

Med pravilnimi rešitvami pa je žreb določil naslednje nagrajence:

1. nagrado, **paket MOBITUKALICA** (mobilni telefon Philips Fisio 822 s prenosnim CD - predvajalnikom), v vrednosti 29.900,00 SIT, prejme: **SANJA TKALEC**, Rakitnica 68 a, 1331 DOLENJA VAS
2. nagrado, nahrbtnik **MOBITEL**, prejme: **VIKTOR FLORJAN**, Knafeljev trg 10, 1310 RIBNICA
3. nagrado, **MOBIKARTICE** v vrednosti 2 x 1.000,00 SIT, prejme: **HANA BABNIK**, Lepovče 19 a, 1310 RIBNICA
4. nagrado, **majico MOBITEL**, prejme: **MARINKA KALISTER**, Lipovec 21, 1331 DOLENJA VAS
5. nagrado, **majico MOBITEL**, prejme: **MARIJA BRINŠEK**, Sveti Gregor 13, 1316 ORTNEK

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupone za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

DOBRODOŠLI DOMA (počitnic je konec)

Dobrodošli doma, je bilo geslo včeraj končanih 28. olimpijskih iger v Atenah, ki so se po letih 776 pred našim štetjem in 1896 ponovno vrstile v zibelko antične in modernega olimpizma.

Po obsegu in številu nastopajočih ter seveda izdatkih so bile največje igre doslej - najširše po merilih univerzalnosti in najmočnejše po merilih kakovosti. Toda kam to tekmovanje v doseganju presežnikov še lahko gre?

Ze čez dve leti se bodo po napovedih, bolj kot vsi dosedanj prireditelji izkazali v Torinu, na priorišču zimske olimpijade, po vzpenjanju veldržave Kitajske pa si lahko čez štiri leta obetamo še večji spektakel. Kje bo konec, kdaj bo vrhunec vsega tega?

Dobrodošli doma, je bilo pred leti tudi geslo Slovenske turistične organizacije, ki je promocijsko zelo uspelo. Je uspela propaganda ali vedno tanjše denarnice večine Slovencev, pa je sekundarno vprašanje. Po prvih statistikah letošnje poletne turistične sezone pa jih je vedno več ostala čisto doma, na lastnih balkonih in terasah. Tudi prav. Samo da smo si odpočili in se pripravili na nove podvige jeseni. Glede na točo, ki je klestila po nekaterih predelih Doline, bomo res potrebovali prave podvige, da bomo obirali jesenske darove visoko v krošnjah, ki niso bile deležne ledenih jalc.

Dobrodošli doma, lahko rečemo tudi vsem 'zdumarjem', ki se lahko letos ponašajo s certifikatom zaščitene suhe robe, ki izvira samo iz naše Doline. Semanji dan torej z domačo robo, ki pa je je, roko na srce, vedno manj (izdelane v Ribniški dolini). Sejem že nekaj let prerašča ne prav majhno mestno jedro in postaja pravi praznik Doline, razpoznaven vedno širše. Da je treba ta dan izkoristiti, kar se da najbolj učinkovito, sem letos slišal iz marsikaterih ust in v že kar dolgoletni praksi pri aktivnostih v sejemskem odboru lahko rečem, da je bil do sedaj odziv letos najboljši, kar je bila v preteklosti šibka točka zlasti domačih soustvarjalcev sejemske ponudbe. Vedno več se ob sejmu pojavlja raznih prireditev in že kar resno velja razmišljati o celotnem festivalu suhe robe in lončarstva.

Dobrodošli doma, pa ne nazadnje velja tudi za novi medij v

Deželi lesa in gline, ki bo svoje poslanstvo v vaše domove pričel pošiljati ravno v času sejma.

Ni seveda nobena skrivnost, da gre za radio s posrečenim imenom Urban, o katerem je že tudi bilo slišati marsikatero takšno in drugačno besedo.

Več kot desetletje je minilo od prvih poizkusov ustanovitve radia v Ribnici, prvega radia od Ljubljane do Kolpe, pa je kasneje ob ponovnih oživitvah ideje zadeva vedno padla v Bistrico. Marsikdo si je seveda želel, da teh poizkusov nikoli več ne bi bilo, vendar smo družba s svobodno konkurenco, kjer je tudi medijski prostor liberalen.

Ob kar nekaj medijih, ki se in se bodo borili za oglaševalsko pogačo, ki tukaj res nima bogatega polnjenja, bodo pač potrošniki izbrali sebi najbolj všečnega, tistega, ki bo za čimmanj nudil največ. Res tudi je, da več kot je ponudbe, manj so potrošniki s ponujenim zadovoljni, vendar to je pač sestavni del današnjega potrošniškega razmišljanja in kapitalističnega sistema.

Sicer pa moramo vsi spoštovati konkurenco, kakršna koli je, kajti nikoli ne veš, kdaj boš največjega poslovnega ali osebnega sovražnika potreboval.

Mogoče ni odveč tudi podatek, da gre pri omenjenem radiu za zelo močno poslovno, informacijsko, tehnično in logistično mrežo v Sloveniji, v katero je že vključenih nekaj manj kot 30 radijskih postaj in radio Urban je novi član te družine, ki je povezana tudi v širšo evropsko mrežo, v kateri delajo kadri, ki so bili na izobraževanju v najbolj priznanih središčih, v številnih državah, kjer takšen sistem pač že samoumevno deluje. Torej, ne gre za nobeno vaško društvo amaterjev, kakor nekateri ta radio v samem začetku radi ocenjujejo, in prav je, da se ve, kaj in kako to deluje in da bo lahko ribniška beseda, domači dogodek v nekaj minutah prisoten povsod po Sloveniji in tujini, pa ne samo zvočno.

Torej, dobrodošli doma, dobrodošli na sejmu, dobrodošli na teh straneh, skratka, povsod, tudi če nimate takšnega občutka, obrnite v sebi gumb in se počutite dobrodošli in doma. Pa na branje.

Marko Modrej

SEMANJI KVIZ

(brez glihanja)

Kot bi trenil z očmi, že spomin na počitnice blede. Je bliskalo se, grmelno, iz oči v oči se spogledali smo s kakšno strelo. Poletje tako se izteka, šolarji so polni v pričakovanju novega učnega leta. To napoved je tudi semanjega dne, skorajda že praznika našega, se ve. Preden zadihali bomo vinotok, še kviza našega en obrok! In tako vam tudi tokrat na vsako vprašanje ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste... nekaj že.

1. Ribniški semenj bo letos 29. po vrsti. Kateri po vrsti pa bo, ko bodo 29. poletne olimpijske igre?

N 30
V 31
J 33

2. Ta količek, ki se je prikradel oz. ga je nekdo vrgel na to stran, je moč zaslediti tudi nekje v Rešetu. Del katerega imena bi lahko bil?

B Inssat
E Interina
T Mobitel

3. Uf, tale pa bo! Slovenski športniki so prvo olimpijsko medaljo na poletnih olimpijskih igrah osvojili davnega leta 1912. Rudolf Cvetko si je srebro priboril v takratni reprezentanci ...

K Kraljevine Jugoslavije
S Avstro - Ogrske
N SFRJ

4. Pod tem vprašanjem smo se že kar nekako navadili na stare pregovore, ki se nanašajo na mesec pred nami. Za september je eden znanih pregovorov sledeč: Če zgodaj selijo se ptiči,...

Z ubogi bodo njihovi mladiči
F na plan prišli bodo fičfirči
N huda zima bo ob božiči

5. Pa spet nazaj k največjemu športnemu dogodku zadnjih nekaj let. Eden prvih in osnovnih simbolov olimpizma so tudi krogi, ki predstavljajo pet kontinentov, zelo pomembna pa je tudi njihova barva. Katere barve med krogi ni zaznati?

G rdeče
B rjave
H zelene

6. Maskoti včeraj končane olimpijade sta bili simpatična Atena in Foibos. Kot moški se raje posvečam ženskemu spolu, zato se vprašanje glasi: Boginja česa je bila Atena, v antični Grčiji tudi zavetnica Aten?

O lepote
Z telesnih atributov
L modrosti

7. Danes je za vse, ki vas tare lenoba, idealen dan za izgovor. Je pač polna luna. Do jutri pa se bo dan že kar občutno skrajšal. Natančno za koliko?

J za tri četrt ure
I za uro in pol
Ž hmmm...hmm...hm -

8. Sicer pa, tako bomo rekli. Če se vam danes nič ne da, brez skrbi, važno je,...

Z da ga preživimo, dan današnji
T da za ponedeljek pride torek
Ž da se vam nič ne vzame

9. Šššc izza ovinka... je del skladbe Čukov. Te vijuge, ki jih vidite, so grafični prikaz omenjenega besedila oz. če se ozrete malce naokrog, jih zasledite pri imenu...

A Trimsport
O Ribniški slalomisti
D Pri Zajemalki

10. Pa še ena sejemska. Se spomnite, kaj je bila rdeča nit lanskega spreveda po osrednjem trgu? Kako so se imenovalle nastopajoče skupine, ki so se nato predstavile v gradu?

O viteške
R folklorne
K rap

11. V mesecih juliju in avgustu odidejo na dopust tudi razna praznovanja in pomembni dnevi. Že naslednjo sredo pa bo ponovno mednarodni dan...

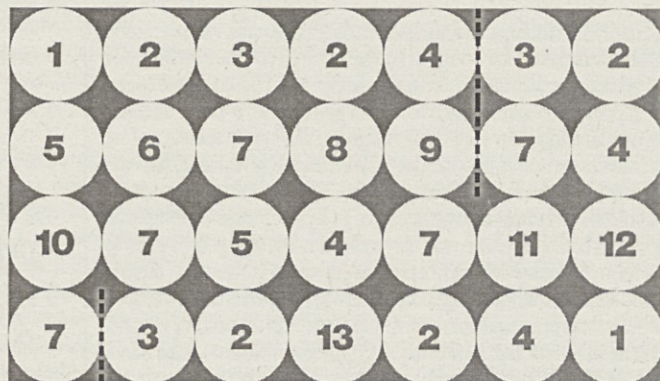
A komunalcev
H zdomarjev
Š pismenosti

12. V zadnjem času se manjša razlika med zastopanostjo žensk in moških v raznih športih in drugih nivojih življenja. Je pa edini šport, v katerem na poletnih olimpijskih igrah nastopajo le ženske...

I podvodni judo
K sinhrono plavanje
O tek na 50 m z ovirami

13. Tokrat za konec ena mini anketa. Kako kaj vaše psihofizično počutje?

M No, kar bo no, bo nekako za preživet
M Če dobim mobilni aparat, izvrstno
M Če sem odkrit(a), se tebe to nič ne tiče

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 14. septembra 2004.

Med pravilnimi rešitvami bomo ponovno izžrebali 5 lepih nagrad.

Komaj čakam vikend, še bolj dopust ...

II

V julijski številki Rešeta je bila predstavljena kratka meditativna vaja za dopustniške dneve. Upam, spoštovani bralci, da ste jo opazili, in kar je najpomembnejše, tudi preizkusili. Tiste, ki tega niste storili, vabim, da se je lotite. Naj ne bo to za vas le teorija, ki je ne potrebujete, ker že vse obvladate, se dobro počutite in poznate, vam ustreza drugačen pogled vase ali način soočenja s seboj - morda nekateri ne želite tega soočenja s seboj; mogoče je vaja za koga preveč enostavna, za druge pa prezahtevna. Pri delu z

ljudmi večkrat ugotavljam, da nekateri posamezniki obvladajo vso teorijo kvalitetnega in zdravega življenja, v praksi pa so šibki. Enostavno se ne lotijo dela na sebi, čeprav so prebrali že nič koliko knjig. Menim, da je treba spustiti zavore in pričeti z drobnimi stvarmi, ki dopolnjujejo mozaik samopodobe. Končno je takšna vaja lahko le test lastnega stanja. Zato ponovno objavljam kratko meditativno vajo za dopustniške dni in predlagam, da jo preizkusite. Vaše življenje se bo z njo osredotočilo na sedanjí, ta trenutek, kar bo zdrava protitež sodobnemu, storilnostno naravnemu življenju, ko samo mislimo, kaj je še treba narediti. Med nami pa so tudi osamljeni ljudje, žalostni, depresivni, brezvoljni, brez cilja. Za njih je pomembno, da znova odkrijejo sebe, svoje kvalitete in se aktivirajo s takimi vajami.

Ko ležite na plaži, v domačem ležalniku na terasi, v spalnici, ob potoku ali se predajate soncu v gorah, bodite nekaj časa samo s seboj. Vse druge misli opustite, kot da jih ni. Zaprite oči. Opazujte svoje počutje, razpoloženje brez vrednotenja, logičnega razmišljanja. Zaznavajte samo trenutno stanje. Sprejmite ga, kakršno je. Vztrajajte vsaj nekaj minut. Vadite vsak dan. Oblikovala se vam bo pomembna informacija o sebi.

- Kakšno informacijo ste dobili o sebi?
- Nekateri ste prav uživali v tem, čutili svojo širino, polnost in sproščenost.
- Morda ste se prijetno razbremenili in obnovili svojo energijo.
- Telo je postalo težko in toplo.
- Drugi ste dobili občutek, da ste postali še bolj nemirni in nervozni, v vaši glavi se je pojavilo še več misli.
- Občutili ste večjo telesno napetost, nekateri celo bolečine.
- Pojavil se je občutek zmedenosti.
- Sploh niste mogli vzdržati v tem položaju.
- Pred očmi ste imeli ves čas svoj trenutni problem.
- Počutili ste se z dolgočaseno.
- Ničesar niste občutili.

Lahko bi še in še naštevala, saj gre za individualna zaznavanja. Vsako je možno še naprej razčlenjevati, kar počnemo na vadbi joge po potrebi. Bistveno je, da nas ti občutki in zaznavanja ne prestrašijo, iztirijo. Smo resnično samo opazovalci, ki pridobivajo informacijo o sebi. Le-ta govori o vas, o vašem fizičnem, duševnem in duhovnem stanju. Bolj nelagodno je bilo vaše počutje, več vaj potrebujete za sproščanje, da odstranite ovoje in blokade, ki vas ločujejo od vašega pozitivnega jedra in osvobojenega načina življenja. Primerne so za vse starosti in oba spola. Najbolj učinkovite so, če jih delamo pogosto, najbolje vsak dan. Odkrili bomo, da nismo vsak dan enakega notranjega počutja in da to lahko zelo niha. Redno delo na sebi pomaga odpravljati ta nihanja in ustvarja trajnejšo skladnost psihofizičnega počutja. Tako se bomo znali izogniti krizam, slabemu počutju in razpoloženju ali vse skupaj omiliti in ustvariti bolj vzdržno. Dopust ali vikend sta tista, ko si lahko brez izgovorov vzamemo nekaj minut samo zase. Ellen Galinsky, predsednica Inštituta za delo, trdi: "Dopust omogoča zaposlenim duševno in telesno prenovo, pogled iz drugega zornega kota in boljše predelavo informacij. Poveča kreativnost in učinkovitost ter zmanjša absenzizem." (Tanja Stanković-Moški, ki pogosteje hodijo na dopust, živijo dlje, Delo, 3. avg. 2004, str.12).

Se nadaljuje.

Darinka Suljević

FIŽOLOV DAN V HROVAČI!

Spoštovani Ribničani!

V soboto, 11. septembra 2004, ob 15. uri,
vas vabimo v Hrovačo na drugi **FIŽOLOV DAN**-
zabavno, etnološko-kulinarično prireditev.

PROGRAM:

- odprtje in nastop tamburašev iz Sodražice
- otroške ustvarjalne delavnice
- izrezovanje buč
- tekmovanja v vaških igrah
- izbor najatraktivnejše buče (če vam je zrasla kakšna posebna buča, jo prinesite na prireditev in sodelujte v izboru - čakajo vas nagrade!)
- prikaz mlatenja fižola po starem
- ponudba VEČ KOT 40-ih DOMAČIH FIŽOLOVIH JEDI IN PECIV
- oddajanje 'Radia mlajku' s skeči, vici,....
- 'VESELICA za vesela lica', za vse generacije ...

VAŠKO ETNOLOŠKO TURISTIČNO DRUŠTVO HROVAČA

BILANCA ŠTIRIH LET

V štirih letih, odkar sta Jože Tanko in Janez Drobnič opravljala vlogo poslancev v slovenskem parlamentu, posebne pogovora z njima nismo opravili, ker sta se odločila za t.i. zapisnico, v kateri sta vas vsak mesec seznanjala z novostmi, ki so pogosto precej vplivale na vaš vsakdan.

Zdaj je njun mandat minil in čeprav bosta oba kandidirala še drugič, zdaj obeležujemo konec njunega prvega obdobja. Oba sta se v javnosti precej izpostavljala, vsak na njemu lasten način. Sprehodili smo se po področjih, ki so se s svojimi problemi naše Doline najbolj dotaknili.

JANEZ DROBNIČ

Mediji so vas zelo opazili. Pred mikrofonom ste odločni, neposredni in udarni. Je to Vaša taktika, da pritegnete pozornost, ali Vaš osebni način in pristop?

Za tistim, kar povem, stojim s "polnimi pljuči ali dušo" in v tem so me ljudje prepoznali. Morda je to manj politično preudarno - s tem se lahko tudi zameriš -, vendar pa so v mojih besedah ljudje zaznali iskrenost in odločnost, ki ju cenijo. Pač nisem takšen, da bi "sadił rožice". Nekaj potrebnih nastavkov za moje nastope se je znašlo že v zibki, drugo je osebno dozorevanje, učenje in vaja. Skušam se držati, da ne kritiziram ljudi, pač pa njihova dejanja, če so že sporna. Vem, da pohvala deluje močnejše kot gajba.

Poudarjate pomembnost malega človeka in ostro kritizirate državni aparat, če zanj nima posluha. V člankih v Rešetu ste se tako bolj osredotočali na to, kako na poljuden način razložiti sprejete zakone, ki bodo vplivali na njemov vsakdan...

Ljudem je treba povedati v njihovi govorici, da stvar razumejo, pa četudi še tako zapletene "strokovne rešitve". Poslanec je izbran od ljudi in mora delati za ljudi. Ker tudi sam izhajam iz kroga "malih ljudi", sem njihov zaveznik. V njihovi družbi se tudi bolje počutim, ker so bolj iskreni, bolj človeški. Zato moje umevanje pravičnosti ni samo pravna enakost, ampak tudi zagotavljanje enakih možnosti za šolo, poklic, zaposlitev - za kar smo tisti, ki delamo v javnih službah, zavezani. Državni aparat žal pre pogosto misli, da je tam zato, da ima zagotovljeno službo in plačo zase, manj pa, da je v službi ljudi. Vendar bi bilo krivično, če bi vse metali v isti koš, saj je med njimi mnogo odličnih državnih uradnikov. Se vam ne zdi, da je oblast zato, da služi ljudem in ne, "da jim vlada"? To ljudje pogrešajo.

S poslancem Tankom sta velikokrat v ribniški javnosti nastopala družno, zagovarjala enake projekte in lobirala za enake interese. So le-ti tako kompatibilni ali je to tudi edina pot, da se uveljavljata politična volja?

Programsko smo si v marsičem podobni, pa vendar tudi precej različni. Ne nazadnje smo s tem namenom oblikovali Koalicijo Slovenija. Pri nekaterih ključnih projektih je potrebno stopiti skupaj, da se lažje pride do cilja, kdaj pa kdaj pa tudi korak nazaj. V Nsi smo postavljali v ospredje gospodarska in javnofinancijska vprašanja, vprašanja pokojnin, šolstva ter zaposlovanja, ki so za nas ključnega pomena pri reguliranju države, zagotavljanju razvoja in socialne varnosti. Kar se nanaša na "ribniške projekte", sva jih pogosto zastopala skupaj ali podprla eden drugega, ker sva si prizadevala za izboljšanje razmer v Ribniški dolini glede ustanovitve regije, srednje šole, izgradnje cest, carinske službe, razvojno-gospodarskih in turističnih projektov ipd. Pri nekaterih regijskih projektih pa sva pritegnila tudi kočevskega poslanca.

Včasih se je zdelo, da se je Tanko bolj angažiral pri zadevah lokalnega, ribniškega oz. regijskega pomena, Vi pa ste se radi izpostavljali tudi, kadar je šlo za nacionalni interes. Zavoljo tega, ker ste vodja poslanske skupine in morate biti slišni ali je morda tudi kak drug razlog?

Funkcija vodje poslanske skupine obvezuje predstavljati skupna nacionalna stališča. Imel sem vrsto lokalnih pobud, stališč in celo zakonski predlog, kar sem argumentirano zastopal, vendar mediji niso toliko predstavili, ker sem imel tako ali tako že veliko "minutazo" v mediju pri nacionalnih vprašanjih. Ljudje pričakujejo od poslanca, da jih zastopa po liniji okraja, kjer je bil izvoljen, pa tudi širše po nacionalnem ključu, kjer predlaga nacionalne rešitve npr. o šolstvu, gospodarstvu, zaposlovanju in podobnem. Parlament ne more delovati samo na lokalnih vprašanjih ali zadevah. Mislim, da mi je uspelo uskladiti obe ravni delovanja: državno in lokalno.

Dom za ostarele pa vendarle ostaja na papirju. Vedno je nekaj krivo, da nas država ne blagoslovi s svojim denarjem in koncesijo. Potem pa slišimo, da je županu najmanjše občine, Osilnice, državo uspelo prepričati tudi za ta projekt in bo tako Osilnica gradila svoj dom. Se je Ribnica lotila zadeve z nepravne strani oz. ni dojemljiva za to, da bi v projekt spustila zasebni kapital?

V Ribnici je država pomagala pri nekaterih javnih projektih; mislim da veliko premalo, žal ne pri težko pričakovanem domu za ostarele. Če bi bilo več zasebne pobude, manj mencanja in odločnejši koraki županstva, bi se ministrstvo zagotovo prej odzvalo. Poleg osebnega prizadevanja mora biti tudi odločna beseda, zlasti navajanje strokovnih argumentov. Vsekakor pa dom za ostarele v Ribnici bo, zlasti v primeru ugodnih izidov volitev in

prevzema oblasti.

Vztrajate tudi pri prepričanju, da je območje Ribnice in Kočevja upravičeno do samostojne regije. Bi bila ta sposobna preživeti glede na to, da nimata razvite industrije in je malo priliva tujega in zasebnega kapitala, ki bi dvignil standard okolja?

V to sem povsem prepričan in to tudi zagovarjam. Oblikovanje regij je način in podlaga za uravnotežen in skladen razvoj, ki je žal pod to koalicijo porušen in se razvijajo predvsem večja središča, zlasti Ljubljana. Tista regija, ki zaostaja, bi morala prejeti večji obseg pomoči s strani države, zlasti v osnovno infrastrukturo za gospodarski razvoj in za vrsto potrebnih in učinkovitih državnih in javnih institucij. Mislimo predvsem na ceste, tehnološke, obrtne in podjetniške parke oz. centre, carinsko službo, za katero sva se s poslancem Tankom potegovala, učne delavnice, srednje šole, zdravstvene javne službe in oskrbo, domove za ostarele, invalidske delavnice ipd. Oblikovanje regije v tem smislu je zgodovinski dolg države, ki je velik del tega območja nasilno zaprla, državljane pa sedaj prepušča lastni usodi. Takšno ravnanje ni primerno. V to regijo bi bilo dobro priključiti tudi občine Kostel, Osilnico, Loški Potok in Velike Lašče, ki tvorijo geografsko, pokrajinsko in gospodarsko zaokroženo celoto.

Strategije razvoja Ribnice ni, je najpogostejši

očitek vsaki naši lokalni oblasti. Imate morda Vi kakšno podobo, ki ste si jo zamislili oz. kam se lahko in naj bi usmerila Ribnica, da bi postala mesto, vredno naložb in stalnega bivanja?

Pri določitvi strategije je potrebno najprej ugotoviti prednosti in priložnosti, ki jih ima lokalna skupnost Ribnica, in sicer njene naravne danosti, tradicija, obrt, infrastrukturne povezave, ljudje z znanjem in podobno - skratka tisto, kar bi lahko privabilo vlagatelje, kapital in podjetnike, kajti ti so tisti, ki delajo gospodarski razvoj. Na ta način bodo tudi mladi ostali in vložili svoje potenciale v tem kraju. Ribnica bi bila zanimiva, če bi država kot celota pritegnila vlagatelje in sprostila zdravo pobudo podjetnikov in ne da jim postavlja nesmiselne administrativne ovire. Država in občina morata spodbujati znanje in razvoj, ne pa postavljati ovire. Ali so v teh službah analizirali vse svoje predpise in postopke iz tega vidika? Ne. Če potrebni danosti ni, zlasti infrastrukture, jih je treba zagotoviti, za kar so v prvi vrsti zadolženi županstvo in državna uprava, ki se mora zavedati nujnosti skladnega gospodarskega razvoja. V Ribnici bi se lahko še naprej razvijala lesna obrt in podjetništvo, ki morata najti nove poti, produkte in se povezati s turizmom in še s čim drugim. V Ribnici smo nekako zastali v klasični obrti, ker do sedaj nismo našli

sodobnih načinov povezovanja, tistega, ki je nad zaprtostjo v lastnem vrtu. Mislite, da ni možno narediti nekaj takšnega, kot so Italijani v Julijski krajini? Ribničani nismo nič manj sposobni in marljivi - morda celo bolj. Da postane kraj zanimiv za stalno bivanje, pa mora ponuditi zanimivo kulturno in duhovno bogato okolje, ki ga je v Ribnici bolj malo, ali pa miren način življenja (to imamo v nekem smislu), ki sodobnega človeka priteguje. Najprej pa moramo doseči, da imamo svoj kraj in ljudi radi.

Štejejo le uspehi, ne dobre namere, pravijo. Kaj je tisto, kar je po štirih letih Vašega mandata vidno kot rezultat Vaših prizadevanj in je občutno prispevalo k razvoju ribniškega okraja?

Vloga opozicijskega poslanca je v enem delu približno takšna kot vloga inšpektorja: kontrola in nadzor oblastne garniture, zato se opozicijski poslanci praviloma ne morejo preveč kititi z "novimi pridobitvami". Naše delo, tudi moje, zlasti zavzetost in doslednost, se je pokazalo pri spremembah vloženih zakonov ali proračunov. Vsekakor je moje robantenje pripomoglo, da se je renoviranje ceste od Zlebiča do Sodražice le premaknilo in bo, upam, kmalu v celoti zaključeno. Preko komisije za peticije sem pomagal precejšnjemu številu ljudi do uresničitve njihovih pravic pred državnimi organi v okviru svoje poslanske pisarne v Ribnici in Sodražici. Zakon o sobivanju človeka in medveda,

čez čas...?

Dr. Bajuk je velik strokovnjak za finančna in gospodarska vprašanja. To pa so teme, ki jih novinarji manj "pograbijo" kot pa tiste, ki so običajnemu človeku bližje, razumljivejše ali včasih tudi "žgečljive". Zato je opravil veliko dela pri urejanju zakonodajnih rešitev na področju bančništva, vrednostnih papirjev, javnofinančnih vprašanj ipd. Njegovo prizadevanje je našlo nekatere rešitve v teh zakonih, žal še premalo, ker vladna koalicija ni v zadostni meri prisluhnila njegovim rešitvam, ki jih je oblikoval na podlagi dolgoletnih izkušenj na mednarodni ravni. Jaz pa imam več izkušenj s področij del, zaposlovanja, šolstva, državne uprave pa tudi splošnih družbenih vprašanj, kar mi daje določeno prednost znati se v naših slovenskih tranzicijskih posebnostih. Najdem se tudi na gospodarskem področju, imam licenco za podjetniško svetovanje. Uspelo nam je, da delamo dobro kot ekipa. O kadrovskih spremembah, na katere namigujete, ne razmišljam.

Če bi se na volitvah zgodil preobrat in bi stranka dobila možnost predlagati ministra, bi verjetno tudi vas čakalo kakšno mesto.

Se že ve, katero?

Sedaj smo pred volitvami, zato je govoriti o tem, preuranjeno. Večino svoje poklicne poti sem se ukvarjal s področjem zaposlovanja, šolstva in socialnih vprašanj.

V primeru prenehanja poslanske funkcije je ostalo še nekaj izzivov na tem področju, ki bi jih rad uresničil, morda tudi kot minister.

Na volitve se pripravljamo z veseljem in prepričanjem, da bo Nova Slovenija odigrala zelo pomembno vlogo, kot že na Evropskih volitvah. Dober rezultat Nsi na volitvah bi pomenil uspeh za Slovenijo, za nas pa zavezo za delovanje v dobro vseh.

JOŽE TANKO

Dom za ostarele ostaja na papirju. Vedno je nekaj krivo, da nas država ne blagoslovi s svojim denarjem in koncesijo. Potem pa slišimo, da je županu najmanjše občine, Osilnice, državo uspelo prepričati tudi v ta projekt in bo tako Osilnica gradila svoj dom. Se je Ribnica lotila zadeve z neprave strani oz. ni dojemljiva za to, da bi v projekt spustila zasebni kapital?

Dom za starejše občane je eden od tistih projektov, ki sem jim že kot župan posvetil veliko pozornosti, saj sem se zavedal, da je potrebno starejšim iz socioloških in številnih drugih razlogov zagotoviti, da preživijo jesen življenja v domačem okolju, blizu domačih, s čimer je tudi več možnosti za pogostejše stike s svojci. Zato smo med prvi organizirali tudi pomoč starejšim na domu, ki se še danes uspešno izvaja in ki odpravlja mnoge težave. Že leta 1998 se je Občina javila na razpis ministrstva, vendar kljub temu, da je projekt ustrezen razpisanim pogojem in je imela med

vsemi prijavljenimi kandidatkami edina urejeno dokumentacijo, ni bila izbrana. Kljub vrsti pritožb ni bilo nikoli uradno pojasnjeno zakaj.

Ker se tako velikega projekta občina sama ni mogla lotiti, sem iskal tudi druge načine. Opravljeni so bili razgovori z NLB in SKB banko, pri čemer so mi pri "odpiranju vrat" veliko pomagali tudi v njih zaposleni Ribničani (še zlasti Vlasta Petek). Kljub temu, da so stroški varovancev v domovih tekoče pokriti, se nobena od bank ni odločila za sodelovanje kot partner. Opravljenih je bilo tudi več pogovorov s slovensko Karitas.

Njen vodja, duhovnik Stane Kerin, ki je bil nekajkrat v Ribnici samo zaradi gradnje doma za starejše. Imela sva tudi pogovor z župnikom Ipavcem. Sam sem predstavil projekt tudi župnijskemu svetu, vendar se lokalna cerkev, kljub precejšnjim zagotovljenim sredstvom Karitasa, ni odločila za sodelovanje pri projektu. Tudi Janez Škrabec je konec leta 2001, ko sem ga prosil za pomoč pri iskanju podpore, izrazil interes za ta projekt. Z njegovim uslužbencem sva se udeležila razgovora z državno sekretarko Lidijo Apohal Vučkovič na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, kjer je bilo vse natančno obrazloženo. Po 5-mesečnem razmišljanju se je Škrabec maja 2002 odločil, da pri projektu ne sodeluje.

Stik s privatnim kapitalom mi je poskušal pomagati vzpostaviti tudi Hubert Kosler mlajši, vendar se tudi tu ni izšlo. Do leta 2002, ko sem bil tudi župan, je Občina uporabila vse legitime in zakonite poti za pridobitev javnih (državnih) sredstev, vzpostavila vrsto kontaktov z možnimi zasebnimi investitorji in že leta 1998 ustanovila tudi skupino takrat najplivnejših lokalnih politikov (But, Henigman, Voljč, Košir...), ki naj bi zagotovili tudi vladno (politično) podporo. Vloženega je bilo resnično veliko truda, vendar se žal ni uspelo.

Je pa bilo do leta 2002 pridobljenih več kot 100.000 EUR donacij, vendar je bilo to še vedno precej premalo sredstev za varen začetek del. Tudi letos se je občina prijavila na razpis Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, tako kot verjetno tudi Osilnica. Upam, da bo letos uspelo. Sam bom po svojih močeh še naprej podpiral vse aktivnosti, ki naj bi pripeljale do izgradnje projekta.

Zakaj ste želeli v parlamentu uspeti z idejo, da bi se Ribnica in Kočevje razvijala kot somestje? Ko ste bili še župan, ste želeli, da sedeži pomembnih institucij ostanejo v Ribnici in se je, tudi projektno gledano, tekmovalo s Kočevjem. Kaj bi mesti s to obliko povezanosti pridobili?

Prebivamo na zelo redko poseljenem področju, ki ima ne samo precej podobne težave, ampak tudi možnosti, se mi zdi smiselno, da se moči združijo in se za skupne cilje poskuša pridobiti državno in po možnosti tudi evropsko podporo. Možnosti je veliko in na mojo iniciativo so se začeli nekateri skupni projekti. Taka sta projekt posodobitve glavne ceste in projekt turizma. Oba precej presegata ribniško - kočevske meje. Tak je tudi projekt blagovne znamke ribniške suhe robe, ki ga je ob lokalni strokovni podpori izpeljala Občina Sodražica. Dal sem tudi pobudo za ustanovitev Podjetniškega centra in vanj pritegnil še štiri občine. Skratka, na področju povezovanja je bilo veliko narejenega in tudi možnosti je še precej. Imel sem vizijo in izvajal sem strategijo, ki je doprinesla občini in območju.

Tudi zastavitev projekta Srednje šole, bodisi kot samostojne enote bodisi kot oddelek kočevske Gimnazije, ali doma starejših občanov v Ribnici ne pomeni konkurence, ampak dopolnitev Kočevju, saj se s tem samo povečujejo možnosti, da bi več

ki sem ga pripravil, sicer ni bil sprejet, učinki pa so se zgodili potem pri prevozi otrok in pa pri odločnejših dejanjih ministrstva pri odstrelu medvedov, saj je predlog močno odmeval v javnosti. V dobro osnovnošolskih otrok, ne samo v ribniškem okraju, pač pa tudi nasploh, je bila sprejeta pobuda za višji znesek subvencij za učbenike. Sicer pa mi je uspelo pri generalnih temah, kot je ureditev družinskih prejemkov, na področju zaposlovanja invalidov, dobredelnih in humanitarnih organizacijah, vojnega in povojnega nasilja... Preprečili pa smo namero vladajoče koalicije, da bi uveljavila nedopusten privilegij za tiste, ki so obogateli v tranzicijski zgodbi, da bi ne plačali davka na dobiček iz kapitala tako kot vsi ostali državljani. Uspel sem tudi z odločnim prizadevanjem, da si vodilni v Elanu, ki ga je država sanirala z vašim denarjem, niso razdelili 2,5 milijarde denarja za ekstra nagrade in podobno. Pripravil sem tudi predlog za sofinanciranje projekta razvoja turističnih destinacij v dolini suhe robe, vendar ga sedanja vlada ni uvrstila v financiranje. Obljublja ga za drugo fazo razpisa.

Prvak stranke dr. Andrej Bajuk se je potegnil v politično ozadje, vi pa ste vsaj medijско gledano, postavljeni v ospredje. Se v Nsi morda obetajo tudi kakšne kadrovske spremembe - zdaj ste vodja poslanske skupine,

ljudi, tudi izobraženih, dobilo delo v domačem okolju. Ti bi lahko v domačem okolju gradili kariere in tudi na druge načine prispevali občinam. S tem bi se okrepilo tudi Kočevje, sicer bo vse ribniške kapacitete pobrala Ljubljana, in Kočevje bo povsem izviselo.

Podobno se da zastaviti še vrsto drugih projektov, ne kot tekma in boj za primat krajev, ampak kot naloga politike - najmanj za ohranitev poseljenosti področja. Kočevje ima v veliki meri značaj mesta, vendar je pomembno, da zagotovimo simetričen razvoj, da vsi dobimo občutek pripadnosti in zaželenosti. Brez posebnih težav in užaljenosti se torej lahko razporedijo nove naloge, obstoječega se ne bi spreminjalo. To so spoznali že v nekaterih slovenskih okoljih, ki so že zastavili razvoj kot somestja (Hrastnik - Trbovlje - Zagorje, Brežice - Krško - Sevnica, Radovljica - Jesenice,...) in to tudi uspešno tržijo. Ni smiselno, da se sami po nepotrebnem oviramo in omejujemo. Splača se potruditi in tudi sam sem pripravljen še naprej delovati za iskanje boljših pogojev za naše kraje.

Vztrajate tudi pri prepričanju, da je območje Ribnice in Kočevja upravičeno do samostojne regije. Bi bila ta sposobna preživeti glede na to, da območje nima razvite industrije in je malo priliva tujega in zasebnega kapitala, ki bi dvignil standard okolja?

Poglejte, vsi se strinjamo, da je bila umestitev ribniško-kočevskega področja pod okrilje Novega mesta politična in izvedena samo zato, ker bi sicer bila Dolenjska regija po nekaterih kriterijih premajhna. Ko smo letos na poslanske klopi dobili nov predlog Zakona o skladnem regionalnem razvoju, sem ocenil, da je to priložnost za ponovni razmislek o regionalni umestitvi Ribnice in okoliških občin. S pomočjo župana Sodražice Andreja Pogorelca je bilo pripravljenih in predstavljenih več variant možne zasnove bodoče regije, vendar nobena varianta ni zajemala samo "ribniških" in "kočevskih" občin. Skical sem tudi nekaj sestankov, zadnjega tudi z ministrico za regionalni razvoj Zdenko Kovač, in velika večina županov je aktivno podprla predloge za drugačno oblikovanje regije. Vsaj občine ob glavni cesti naj bi bile v eni regiji, ker bi s tem najlažje uveljavili slab položaj teh občin. Če pa bi ob tem izpolnili še pogoje za samostojno regijo, bi bilo še bolje. Prepričan sem, da bi znali prednosti tudi dobro unovčiti.

Seveda v tem primeru ne govorimo o upravnih regiji oziroma deželi (kot npr. Koroška), ampak o razvojni regiji, ki ima nalogo pridobivati sredstva predvsem za skupne javne projekte. Jasno je, da več dobi tista razvojna regija, ki slabše izpolnjuje postavljene kriterije. Že zato moramo zastaviti vse moči, da nas ne priklopijo izrazito uspešnemu Novemu mestu ali celo Ljubljani.

Ali je želja, da bi Ribnica postala srednješolski center, realna? Šolniki preprosto dvomijo v to. Vi vztrajate pri njej, čeprav se na lokalni ravni do sedaj, razen nekaj sestankov, ni dosti premaknilo...

Srednja šola v Ribnici je bila na mojo pobudo zapisana v Zakon o temeljnih razvojnih programih na področju izobraževanja in znanosti do leta 2008. Pravna podlaga za srednjo šolo torej obstaja. V resni in pravni državi pa se zakoni že morajo izvajati. Ministrstva, občine in javne ustanove so za to temu še posebej zavezane. Če izvajanje zakonov ni možno, jih je potrebno popraviti. Vendar po dveh letih ni še nihče predlagal črtanja Srednje šole v Ribnici.

Sedaj je na vrsti lokalno okolje, predvsem župan, občinski svet, šolniki, mladi, civilna družba, ..., da čimprej pripravijo strokovne podlage ter poskušajo nadoknaditi izgubljeni leti.

Če se bosta za projekt zavzemala eden ali dva posameznika, bo trud zaman.

Edini šolnik, ki je do sedaj javno predstavil svoje mnenje, je bil ravnatelj srednje šole v Kočevju Matjaž Nosan, ki projekt podpira. Pomenljiva pa je njegova opazka v repliki Vesni Horžen, da je srednja šola možna samo ob spremembi oblasti v državi.

Srednjo šolo je mogoče zastaviti vsaj na dva načina: ali kot samostojno šolo ali pa kot del npr. kočevske Gimnazije, ki bi sčasoma, recimo v štirih letih, prerastla v samostojno srednjo šolo.

Na tak način so se projekta lotili v Ilirski Bistrici, ki je povsem primerljiva Ribnici. Letos bodo odprli dva oddelka srednje šole kot dislocirano enoto postojnske gimnazije. Torej se da, vendar le, če je volja. Tudi v Ribnici je gimnazija glede na trende in na predpise najverjetnejša možnost.

Strategije razvoja Ribnice ni bilo takrat, ko ste bili Vi na mestu župana, in je ni niti sedaj. Imate morda Vi zdaj kakšno podobo, ki ste si jo zamislili oz. kam bi se lahko in naj bi se usmerila Ribnica, da bi postala mesto, vredno naložb in stalnega bivanja?

S tem se ne morem strinjati. Do leta 2002 je Občina imela zelo jasno postavljene cilje razvoja in jih je tudi zelo uspešno udeležala na vseh področjih, za katera je pristojna.

V prvem mandatu je bil sprejet srednjeročni plan razvoja investicij, v drugem načrt razvojnih programov in pripravljen prostorski plan občine, s katerim smo na novo opredelili področja za razvoj naselij, gospodarstva, prometa, družbenih aktivnosti, športa...

Eden od strateških razvojnih ciljev je bil npr. zmanjšanje izjemno visoke brezposelnosti po propadu Rika in pripravili smo programe pomoči za ribniške družbe - najugodnejše dolgoročne in kratkoročne kredite, sofinancirali nastope na sejnih, organizirali nastope na sejnih in prireditvah doma in v tujini, nekaterim zagotovili medijsko predstavitev, pomagali smo pri izdaji prospektov, sofinancirali izobraževanja. Za te programe smo pridobili tudi sredstva države. Pridobili smo nepovratna sredstva za odpiranje obrtnih con in se s številnimi programi in projekti vklopili v regionalni razvojni program Dolenjske. Pripravili smo program za razvoj podeželja (CRPOV Travnja gora) in programe za razvoj kmetijstva ter jih tudi sofinancirali (komasacije, zelenjavarstvo...). Sodelovali smo tudi pri prihodnosti nekaterih novih družb v Ribnici.

Tudi z občinsko pomočjo se je znižala brezposelnost v 8 letih od 28 na 11%. Odločili smo se za enakomeren razvoj občine in izvedli številne potrebne investicije tudi v oddaljenih krajih, v Zadolju, na področju Slemen, v Grčaricah, Lipovcu.

Odločili smo se, da ponudimo več mladim. Zgradili so se športna igrišča, začelo se je z obnovo športne dvorane, izvajal se je poletni program za mlade, vse z namenom, da se mlade odtegne ulici. Na področju okolja in ekologije smo se sistematično lotili urejanja deponije, spremenili koncept zbiranja odpadkov, naredili program postavitve kontejnerjev za vsako naselje, uredili otoke za ločeno zbiranje odpadkov, zagotovili odvoz kosovnih odpadkov, s pomočjo gasilcev sanirali vrsto divjih in nevarnih divjih odlagalšč, preselili Komunalo, organizirali košnjo Dolenjskega polja...

Kot strateški cilj smo si postavili, da bo občina na nekaterih področjih postala središče. In je.

Tu je sedež za razvoj turizma za trinajst občin, z izgradnjo športne dvorane in obnovo bazena se je utrdila kot športno središče, je prireditveni center, s pridobitvijo certifikata o zaščiti ribniške suhe

robe je ohranila najmanj status rokodelskega centra, ki se ga lahko še nadgradi s kvalitnim muzejem, trgovino in še s čim.

Hočemo postati tudi srednješolsko središče, o čemer je že bil govor. Za celotno ribniško-kočevsko področje se bo v Ribnici v prihodnje zgradil dom za invalide...

Ko sem kandidiral za župana, sem ponudil tudi program in cilje. Občani so se odločili za drug program. Je pa v državnih programih in proračunih zapisana že vrsta investicij za prihodnja leta, ki jih je možno 'izpiliti'.

Štejejo le uspehi, ne dobre namere, pravijo. Kaj je tisto, kar je po štirih letih Vašega mandata vidno kot rezultat Vaših prizadevanj in je občutno prispevalo k razvoju ribniškega okraja?

Povsem se strinjam z Vašo trditvijo, da so pomembni rezultati. Prav zaradi njih se aktiviramo na mnogih področjih. Tudi v politiki ne štejejo samo besede in tudi politika je posel, kjer moraš s svojim glasom, znanjem in vztrajnostjo doseči pomembne pozitivne spremembe za okolje, ki ga zastopaš. Za naše okolje je izjemno pomembno, da so se v državne programe uvrstili številni cestni odseki glavne in regionalnih cest, ki se vsako leto sistematično posodablja. Še posebej pomembna je uvrstitev obvoza Škofljice in Lavrice v nacionalni program izgradnje avtocest, saj omogoča izgradnjo spodobnega priključka na avtocesto vsaj 10 let prej, kot če s predlogom ne bi uspel. Prav tako sem uspel s predlogom, da se je v Strategijo prostorskega razvoja uvrstila povezava železniške proge med Kočevjem in Črnomljem, kar daje temu slepemu tiru povsem drugo težo.

Poleg uzakonitve srednje šole v Ribnici štejem za velik uspeh tudi sprejem Zakona o subvencioniranju prevozov vajencev, dijakov in študentov, s katerim sem predlagal znatno višjo subvencijo za prevoze. Čeprav zakon ni bil sprejet v predloženem besedilu, je vendar veliki večini naših otrok omogočeno, da prejemajo bistveno večjo podporo, kot so jo do sedaj.

Prav tako je dobil podporo predlog, da država poravnava vse stroške dodatnih šolskih prevozov, ki jih imajo občine zaradi povečane prisotnosti nevarnih zver. Varen šolski prevoz je na breme države organiziran do vsakega zaselka.

Za občine, tudi za našo, je zelo pomembno, da je bila sprejeta moja pobuda, da država plača vse stroške sanacije radona v javnih objektih (šolah, knjižnicah, zdravstvenih domovih,...), saj se na osnovi tega lahko precej bolj odločno lotijo obnove javnih objektov.

Na področju socialnega varstva sem uspel s predlogom, da se je v državni proračun za leto 2005 uvrstila izgradnja doma za celodnevno varstvo invalidov, s katerim se bodo rešile težave družin, ki imajo najtežje invalide. Odprlo pa se bo tudi nekaj delovnih mest.

Uspel sem tudi s predlogom, da se v Strategiji o nacionalnem energetskega programu podvojijo sredstva za programe učinkovite rabe energije in za uporabo obnovljivih virov energije, kar daje velike možnosti našim gospodarskim družbam, ki izdelujejo fasadne elemente, stavbno pohištvo in izolacije, ter vsem, ki se bodo odločili za uporabo biomase (lesnih odpadkov) v energetske namene.

Nemirni duh dr. Gačnika

Kadar je pri živini kakšen problem, pokličemo Gačnika. Dr. Gačnika, seveda! Malo je poseben, tale naš doktor. Naš pa je, to pa prav gotovo, saj ga imamo vsi radi. Včasih kar pozabimo na doktor, a on nam tega ne zameri. Namesto da bi se jezil, nam namigne, vsakdo lahko zraste, tako ali drugače. In on je zrastel tako in drugače, a ostal na tleh, preprost in nikoli vzvišen, pravi ljudski doktor.

dober ali slab človek, vsaka stran-ka ima dobre in slabe poslanca. Dr. Gačnika dovolj dobro poznamo, da se ne bo pretežko odloči-ti.

Tudi sam izvira iz zelo skromne družine. Rodil se je po vojni, 1945., nad Velikimi Laščami, v malem zaselku Hrustovo. Njegova rojstna hiša sedaj sameva med starimi jablanami in grmičevjem.

Kadar ga potrebujemo, vedno pride; zjutraj, opoldne, pozno v noč. Najprej privihrajo njegovi košati, hudomušni brki, potem pa še sam z dolgimi koraki stopi v hlev. Vedno v bombažni karo srajci in kavbojkah. Visok, postaven in še vedno na poskok. Rad se šali in pravi, da so moški brez brkov kot pomlad brez cvetja.

Posebno ženskam zna pihati na dušo, pa nikoli tako, da bi možakarji zamerili. Zlezel nam je pod kožo, ko nas dobrohotno pozdravi, mlade, pa tudi tiste, ki se bližamo šestdesetim in čez: "Kako je, dekle mlado?" ali pa: "Kaj te muči, dečko mladi?" Takoj je lepši dan.

Sedaj pa pravi, tale naš Ivan, da bo kandidiral za v parlament, da bo poslanec. Pa si ga kar ne predstavljamo v obleki in kravati.

Saj mu privoščimo, da bi uspel, samo kdo nas bo pa potem spravljal v dobro voljo?! Saj nas bo obiskal, če ga bomo potrebovali pri kakšnem porodu, nam je obljubil. Ali pa bo prišel samo na klepet in kavo.

Dr. Gačnik nikoli ni mislil nase, sedaj pa smo mi na vrsti, da ga podpremo. Toliko let je med nami, da dodobra pozna težave kmeta, delavca.

Pa se le najdejo takšni, ki Ivana vprašajo, za katero stranko bo kandidiral. Namesto odgovora jih tudi on malo diplomatsko vpraša: Kakšen je vernik, ki misli samo nase, ali poslanec, ki misli samo na svoje interese? V vsaki veri si lahko

Staršev več ni, sestrí sta se omožili v Ljubljano, ambiciozni Ivan pa po končanem šolanju v svet.

Življenje ga je dodobra preizkušalo, vendar se ni dal. Poln energije hiti novim izzivom naproti. Nekaterih dogodkov se zelo nerad spominja in o tem ne govori. Nikoli pa ne pozabi omeniti sina Saša, hčerke Vanje in svoje zdajšnje sopotnice Drage, ki potrpežljivo čaka, da se njen Ivan utrujen vrne domov. Dan na dan, v petek in svetek.

Svojih prav rosnih let se Ivan spominja, kako je moral zarana vstati in bosih nog s koso na rami slediti očetu, da mu je po svojih močeh pomagal pri košnji. "Brez dela ni jela!" je pogosto govoril oče. To še danes drži, pravi Ivan. Še se spominja, kako zelo je dišal mamin kruh, ki ga je spekla v krušni peči. Poletja so bila polna vonja po senu, zime pa omamne toplote krušne peči in prasketanja ognja v njej.

Oče in mama se nikoli nista prepirala. Kadar je mama preveč godrnjala, se je oče vedno spomnil kakšne pametne. Nekoč ji je vso posodo skril pod posteljo. Verjetno ima naš doktor svojo šegavost, ki ga spremlja na vsakem koraku, po očetu. Naj to šegavost zanese tudi v naš parlament namesto zdajšnjih razprtij. Bili bi veseli z njim in predvsem zanj!

Ivanka Hodnik

V GRČARICAH SO SE ZDRUŽILI POLHARJI

"Je pa na Kranjskem čudna žvalca, ki je ne vidiš izlepa po drugih evropskih deželah, a je je tu prav veliko; po kranjsko ji pravijo polh," je o značilnem prebivalcu slovenskih gozdov napisal leta 1689 Janez Vajkard Valvasor v svoji knjigi Slava vojvodine Kranjske.

Polharjenje ima pri nas tradicijo, saj se le-to in uživanje polha omenja prvič že leta 1240, poljši lov pa leta 1460 (Senožeče) in 1499 (Vipava). Takrat so lov tudi obdavčili, davek pa je veljal vse do leta 1848. Poljši lov je bil za tedanje prebivalce zelo pomemben vir prehrane, maščobe in pos-transkega zaslужka s prodajo kožic. Polhe so lovili na razne načine, tradi-

pastmi in ohranjanje tradicije polharjenja na Slovenskem;

- spoštovanje narave (upoštevanje zakonov, ne plašiti živali, ne povzročati škode na rastlinju in gobah, ne puščati smeti v naravi, pač jih odstraniti...);
- sodelovanje pri izobraževanju podmladka, sodelovanje na razstavah o polharjenju in ohranjanju tradicije;
- sodelovanje z društvi (drugimi polharskimi društvi po Sloveniji, lovskimi društvi, gobarskimi društvi ipd.);
- upoštevanje pravil, ki jih predpisuje društvo samo.

Polharsko društvo Grčarice je oblikovalo tudi Kodeks obnašanja članov Polharskega društva Grčarice, ki je

cija lova pa se je ohranila vse do danes.

Ker je bil lov na polha močno razširjen tudi v Ribniški dolini, smo se polharji iz okolice Ribnice odločili, da se zaradi lova samega in zaradi ohranjanja tradicije organiziramo v društvo. Tako smo imeli v aprilu 2004 ustanovni sestanek Polharskega društva Grčarice. Istočasno smo sprejeli statut društva z vsemi pravili, ki jih predpisuje zakonodaja.

Osnovne naloge društva so:

- lov na polha med 25. septembrom in 15. novembrom s predpisanimi

mного obširnejši od nalog društva, zajema pa vse to in še natančneje določa splošni kodeks obnašanja pri lovu in sodelovanje z drugimi društvi in druge aktivnosti.

Če se kdo želi včlaniti v Polharsko društvo Grčarice, se lahko obrne na predsednika društva, Danila Rusa (mobitel 031/ 730 928).

O samem polhu pa več v eni od naslednjih števil.

Polharsko društvo Grčarice
Danilo Rus in Branko Tolar

Kje so lastniki psov?

Na ulicah Griča je vsak dan opaziti razne pse, ki se prosto sprehajajo po ulicah, še raje pa preko vrtov, in če se le da, skupaj s še vsaj tremi pasjimi kolegi. Prebivalce Griča zanima, kje so vsi ti lastniki koker španjelov, nemških ovčarjev, raznih mešanec, da bi poskrbeli za svoje ljubljence. Pogosto se tudi zgodi, da pes leži kar sredi ulice in se niti ne namerava

umakniti bližajočemu se avtomobilu; tako voznik prav moleduje psa, naj se umakne - seveda od daleč, kajti ne ve se, ali je pes prijazen ali napadalen. Grič pa poln otrok....

Psa na vrviči sprehajajo le najbolj skrbni lastniki.

Gričani

44. srečanje prijateljev Grmade

Grmada že drugič privabila kolesarje rekreativce

Prva avgustovska nedelja je bila za Grmado spet posebnega pomena, saj je ta dan Turistično društvo Grmada organiziralo že 44. srečanje prijateljev Grmade. Priznati je treba, da nam jo je nekoliko zagodlo vreme, ki to poletje noče in noče pokazati veselega obraza, zato se ne moremo pohvaliti z množico obiskovalcev.

Je bila pa zato res množična udeležba na že 2. rekreativnem kolesarskem vzponu na Grmado v organizaciji športne trgovine TRIM SPORT iz Ribnice in TD Grmada. Velike zasluge za to, da je pri kolesarjih teklo vse, kot je treba, gredo gospodu Janezu Lovšinu in predsednici TD Grmada Mari Okorn. Z izrednimi organizacijskimi sposobnostmi sta uspela privabiti kolesarje iz Ribnice, Dolenje vasi, Rakitnice, Nemške vasi,

Velike gore spet v Ribnico, kjer so imeli krajši postanek. Po krajšem oddihu so se povzpeli do Seljana in nato po strmih in položnejših vzpetinah pod Malo goro na Grmado. Vzdušje je bilo imenitno, kolesarji v kondiciji. Nekaj kapelj dežja med potjo jih je malo osvežilo in ohladilo, enako kratek postanek nad Velikimi Poljanami. Na vzponu proti cilju se niso dali, ampak so pogumno premagovali še zadnje metre do vrha, kjer so jih čakali navijači, golaž in spominska majica. Neka kolesarka je ob prihodu na cilj zadihana vprašala: "Pa bo o tem kje pisalo?" Zagotovo, saj je dogodek vreden zapisa.

Med kolesarji se je počasi že začelo oblikovati tudi novo ime vzpona: Giro di Grmada. Zakaj pa ne, saj kolesarji res naredijo kar zajeten krog, 42 kilometrov le ni kar tako.

Torej na svidenje drugo leto na že tretjem rekreativnem kolesarskem vzponu.

Poleg vremena pa so nas letos v sicer veselem razpoloženju razočarali konjeniki, ki so bili Grmadi zvesti vse doslej. Upamo, da prihodnje

leto ne bodo zatajili, saj že razmišljamo o jubilejnem 45. srečanju prijateljev Grmade.

Turistično društvo Grmada si prizadeva vdihniti življenje tej čudoviti razgledni točki in se dobro zaveda, da mora za to storiti še marsikaj. Sicer pa je tu že božični pohod z baklami, v prihodnosti naj bi zažvela pohod in tek na Grmado, kresovanje in morda še kaj. Društvo je aktivno tudi sicer, saj vsako leto pripravi program za kulturni praznik, skozi

vse poletje pa vodi akcijo Moja vas, lepa, urejena, ki letos poteka pod strokovnim vodstvom krajinske arhitektke Blanke Bartol in inž. agronomije Mojce Špende.

Letos bo posebna pozornost veljala hišnim vvhodom in urejenosti manjših zaselkov. Kako pomembno je za človeka urejeno bivalno okolje, pa tako vsi vemo. Zakaj se ne bi potrudili? Zaključna prireditev akcije bo v začetku oktobra, ko bo strokovna komisija po posebnih kriterijih ocenila urejenost naše okolice, pohvalila najbolj urejene vhode v hiše, dvorišča in zaselke in seveda podelila priznanja. Le-teh nikoli ne

dobijo vsi sodelujoči, zato pohvala in priznanje vsem, ki se trudite.

Marija Oblak
Foto Matej Okorn

Start je uspel!

Počitek na cilju

Slatnika, Žlebiča, Sušja, Velikih Poljan, Kočevja, Turjaka, Grosuplja, Škofljice, Ljubljane in celo iz Portoroža, ki so izjemno popestrili naše letošnje druženje. Kar 61 kolesarjev (lani 39) različnih starosti se je pognalo izpred trgovine TRIM SPORT proti Lipovcu, Otavici, pod pobočji

SEPTEMBER

Datum: SOBOTA - NEDELJA,
11. - 12. 9. 2004
Kam: na KANJAVECMANGART (2679 m), RAZOR (2601 m), PALNJO (2453 m)
Odhod: s parkirišča za prostori PD Ribnica (Škrabčev trg 5, Ribnica)
Izhodišče: Mangartsko sedlo; Zadnjica
Zahtevnost hoje: ZELO ZAHTEVNA
Trajanje hoje: 8 ur, 9 ur
Vodja izleta: Zdenka Mihelič

Datum: SOBOTA - NEDELJA, 25. - 26. 9. 2004
Kam: na ZELENIČO (1536 m), VRTAČO (2181 m), STOL (2236 m), GOLICO (1835 m)
Odhod: s parkirišča za prostori PD Ribnica (Škrabčev trg 5, Ribnica)
Izhodišče: Ljubelj
Zahtevnost: LAHKA
Trajanje: 7 ur, 7 ur
Vodja pohoda: Stane Babič

OKTOBER

Datum: SOBOTA, 9. 10. 2004
Kam: na OBIR (2139 m), Avstrija
Odhod: s parkirišča za prostori PD Ribnica (Škrabčev trg 5, Ribnica)
Izhodišče: Šajda
Zahtevnost hoje: LAHKA
Trajanje hoje: 9 ur
Vodja izleta: Stane Babič

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijava, ura odhoda, cena, zbornost, prevoz...).

Zdenka Mihelič

OLIMPIJSKI ZASTAVONOŠA JE BIL NAŠ BENO LAPAJNE

Razočaranje slovenske rokometne olimpijske reprezentance je bilo popolno, saj je na koncu osvojila predzadnje, 11. mesto in ji je uspelo premagati le reprezentanco Egipta.

Prava olimpijska agonija, so neuspehe, ki so jih letošnji evropski rokometni prvaki nizali na olimpijskih tleh, označili slovenski mediji.

Toda to Ribničanom ni povsem skalilo veselja ob misli, da je bil zastavonoša Slovenije na odprtju OL v Atenah 31-letni Beno Lapajne, ki je zbral že 140 reprezentančnih nastopov in bil tokrat tudi kapetan ekipe, in da je bil Tomaž Tomšič eden najboljših igralcev slovenske rokometne reprezentance. V porazu s Španijo, ki jih je sicer premagala kar s 13 goli razlike, je bil poleg Aleša Pajoviča celo najučinkovitejši, s sedmimi zadetki.

AP

Sašo Udovič, bivši slovenski reprezentant, znamenita številka 9, napadalec, dolgoletni profesionalni igralec, član zlate slovenske enajsterice, udeleženec Eura 2000, zaradi dobre igre in svoje preprostosti ljubljenelec občinstva, nogometaš s srečnima številka 9 in 12 (rojen 12.12.) in čigar najljubši nogometaš ostaja slavni Maradona ter film vseh filmov Casablanca, te enostavno prevzame, tak kot je - nasmejan, sproščen, skromen in preprost ter tudi potrpežljiv za nas amaterske navijače slovenske reprezentance. Nezavedno navdušen nas je skozi pogovor popeljal do skrivnosti nogometa, igre in športa nasploh, svojih ciljev in uspehov ter velike ljubezni do dela z otroki.

SAŠO UDOVIČ - ODLIČNI NOGOMETAŠ IN ŠPORTNIK ZA ZGLED

Na letošnji zaključek Otroškega tekmovanja v malem nogometu v Dolenjih Lazih ste prišli kot častni gost in veliko presenečenje organizatorjev. Otroke ste navdušili, navdušeni pa ste bili tudi sami.

Ja, to tekmovanje je bilo zame res presenečenje, prišel sem na finalne tekme in da bi na koncu podelil priznanja najboljšim. Presenetila pa me je vrhunska organizacija in veliko število otrok. Videti okoli 200 otrok, ki imajo veselje do nogometa, to je res izjemno. In igrali so dober nogomet, sploh tekma za tretje mesto in finale sta me navdušila.

Tudi sami ste se kmalu navdušili za nogomet, začeli, pridno trenirali in prišli tudi v reprezentanco. Zaigrali ste za več tujih klubov, nazadnje v Lausanne v Švici.

Pot me je res vodila tudi preko slovenskih meja. Najprej sem eno leto igral v Splitu (takrat še v Jugoslaviji), nato bil 3 leta v Belgiji, pa 3 leta v Švici (Lausanne), nato dve leti v Avstriji in nazadnje še eno leto v Lausanne. Tako sem praktično 10 let preživel v tujini.

Za slovensko reprezentanco ste zaigrali prvič 7. aprila 1993 in skupaj orali ledino Slovenije.

Ja, takrat je bila moja prva uradna tekma, ki sem jo odigral za reprezentanco samostojne Slovenije. Hkrati je bila to tudi prva uradna tekma v Sloveniji za našo državo; odigrali pa smo prijateljsko tekmo z Estonijo. V slovenski reprezentanci sem bil zraven

od samega začetka kakor tudi npr. dobri moji prijatelji Darko Milanič, Aleš Čeh, Džoni Novak, stara garda. Prva kvalifikacijska uradna tekma pa je bila leto kasneje.

Selektor zlate slovenske reprezentance - Marko Simeunovič, Zlatko Zahovič, Mladen Rudonja, Džoni Novak, Željko Milinovič, Darko Milanič, Aleksander Knavs, Aleš Čeh, Amir Karič, Marinko Galič, Sašo Udovič itd. - je bil Srečko Katanec. Je imel Srečko pri izboru igralcev samo srečno roko ali ...?

Ne, jaz mislim, da sreča ne pride kar sama po sebi, ampak si jo je treba vedno prislužiti. Ta reprezentanca je bila več ali manj podobna kot od leta 1993, 94, Srečko pa je prišel sredi leta 1998. S temi fanti smo bili skupaj 4 do 5 let, skupaj odigrali tudi že kakšne dobre in vrhunske tekme kot npr. z Italijani 1:1; takrat je bil selektor Zdenko Verdenik. Potem pa je prišel Srečko in nas nekako združil v eno. Morda smo bili do takrat malo bolj vsak zase, in začeli smo drugače igrati nogomet. Je pa res, da smo bili takrat osebno in športno že odrasle osebe, nekaj fantov nas je bilo takrat tudi že nekaj let v tujini, in smo imeli kar nekaj izkušenj. Sicer ja, na koncu nas je izbrala Srečkova roka.

Ste bili kdaj resno poškodovani?

Imel sem srečo, da nisem bil nikoli resno poškodovan. Ko preneha športnik s kariero, je veliko takih, ki čutijo posledice poškodb - šepajo,

noge jih bolijo, imajo železo v nogah, čutijo bolečine, nekateri za vedno. Npr. znameniti Popivoda čuti take bolečine ob spremembi vremena, da tuli. Če imaš profesionalno kariero, npr. 10 let, je normalno, da si eno in pol do dve leti 'out' (kakšna operacija, križne vezi, gležnji itd.). Sam sem bil 14 let profesionallec, a nisem imel nič, čeprav sem bil napadalec. Res pa je, da sem igral tak stil igre, da sem bil vedno v stiku z nasprotnikom, da sem ga čutil.

Za reprezentanco ste odigrali 42 tekem, zanjo zadeli drugo največje število golov, 16 (Zahovič 34), se zapisali v zlato pravljico in se na vrhuncu tudi poslovili. Odšli ste konec leta 2001 po Evropskem prvenstvu 2000 na Nizozemskem in v Belgiji, preden bi se lahko zapisali v zgodovino svetovnih prvenstev. Zakaj?

Po Euru 2000 sem odigral še tekmo ali dve. Bil sem star skoraj 33 let, ko počasi že začneš razmišljati tudi kako naprej. Toda poanta je bila, da sem vedel, da sem nam je zgodilo nekaj najlepšega, kar se lahko. To je bilo EP 2000. In potem sem začutil, da če grem v tistem trenutku, bom ostal sebi in vsem ostalim v najlepšem v spominu. Kar pa ni lahko narediti. Čutil sem res, da nekako višje ne moremo iti. Bilo je enkratno in biti del tega kot igralec, je bilo sploh lepo. In če rečeš v tistem trenutku hvala, odideš na vrhuncu, tako svojem

osebne kot tudi na vrhuncu te generacije, evforije. Moram reči, da je to bila najboljša odločitev moje kariere, vsaj dogodki kasneje in sedaj to kažejo.

Katera tekma je bila za Vas najlepša?

Ena takih je bila tekma v Parizu pred 70.000- glavo množico ljudi. Francozi so bili takrat svetovni prvaki, seveda še s tisto enkratno postavo, in so nas mesec pred EP 2000 povabili na prijateljsko tekmo, - da bi nam nasuli tistih pet golov in 'adijo'. Toda potem se je malo drugače obrnilo, vodili smo 2:0 in igrali dobro. Premagati slavnega Bartheza (op. Sašo mu je takrat tudi zabil gol), je nekaj nepozabnega. Sicer smo tekmo v zadnji minuti izgubili, a bilo je tako, kot da bi zmagali. To je bila tekma za dušo, za vtis. Drugače pa mi je skoraj še najbolj pri srcu zadnja kvalifikacijska tekma v zasneženem Kijevu v Ukrajini (november 1999), ko smo igrali remi in se s tem uvrstili na Euro 2000. Najlepših stvari v življenju se ne da plačati, to so zdravje, prijateljstvo, ljubezen, razni osebni občutki, športni občutki itd. To je dejstvo. Morda je Bill Gates najbogatejši človek na svetu, toda sreče, nekaj občutkov, adrenalina si ne more plačati. In tista tekma v Ukrajini je bila res nekaj, česar ne bo nihče izmed nas igralcev in še koga pozabil. Ko smo se z letalom vozili domov, nas je pričakala množica ljudi na Brniku, okoli 5.000. Sicer jim je o tem na poti domov govoril že pilot letala, a enostavno nismo mogli verjeti. Vse je bilo spontano in enostavno prelepo. Takrat smo začutili, da se je zgodilo res nekaj velikega.

Ali človeka od vseh teh uspehov, doživetij, evforij, raznih sprejemov pri predsedniku države, pred večitisočglavo množico navijačev itd. prevzame?

Vsaka taka reč te 'zdrma', toda samó vprašanje je, ali v pozitivno ali negativno smer. Eni se potem 'začnejo nositi', se držijo, kot da so osvobodili cel svet; eni so pa normalni. Tisti, s katerimi smo skupaj igrali in se tudi družili, smo ostali normalni. Zakaj pa bi bil važen, pa se nekaj delal? Jaz pač igram nogomet, nekdo drug je natak, mehanik, nekdo doktor, direktor banke itd. Vsak ima svojo zgodbo. Jaz sem imel srečo, da mi je nogomet zamašil življenje, in to zelo. To so stvari, ki ostanejo v tebi. To je sreča. Mislim, da ni dneva, morda je tu samo preblisk, da se ne bi spomnil na to. Naši generaciji je bilo vsekakor dano nekaj, kar bo za vedno zapisano.

Vse je presenetilo, da je taka klapa kot je bila, na Svetovnem prvenstvu 2002 doživela tako polomijo, predvsem znotraj ekipe. To je najbolj prizadelo vse navijače, verjetno tudi Vas?

Ja, tudi mene. V tistem trenutku sem bil jaz samo še navijač. EP 2000 sam je bil vrhunec evforije in višje se ni dalo; in namesto da bi bilo SP samo še nadaljevanje tega, je bil totalen padec. Lahko bi izgubili vse tri tekme pet - nič, a še vedno z dvignjeno glavo. Toda v ekipi ni funkcioniralo kot bi moralo, pojavljale so se razne obtožbe itd. Tega ni bilo treba. Zato pravim, da je bilo moje prenehanje igranja za reprezentanco moja najboljša odločitev, kajti sam imam samo lepe spomine nanjo in na igralce. Tem fantom po SP v Južni Koreji pa je žal ostal še nek grenak priokus.

Kaj se dogaja zdaj s to zlato reprezentanco?

Slišati je bilo, da razmišljate, kako bi v slovensko nogometno sceno vključili vse takratne reprezentante, ki bodo počasi verjetno tudi sklenili kariero.

V končni fazi sem morda edini vezni člen vsega tega - eni so na eni, drugi na drugi strani. Mislim, da je še potrebno, da preteče nekaj časa, da se pomirijo vse reči, čustva. Npr. zdajle Oblak ni pokli-

cal Zahota in ta se je čutil blazno užaljenega. Mislim, da takrat, ko bo poslovilna tekma te reprezentance, o kateri se že govori leto ali dve - morda z znamenitimi hrvaškimi 'Vatrenimi', da se bo zgodba končno zaključila in umirila. In takrat bo morda čas vse zopet združiti v nogometu.

Ali je Slovenec nogometaš ali ne?

Ja, je. Mislim, da je idealna mešanica balkanskega, mediteranskega talenta za nogomet ter prave količine discipline in borbenosti nekega germanskega stila.

In morda vse to združujete tudi v Vaši nogometni šoli?

Ja, res je.

Na kakšen način?

Črpati moraš vse pozitivne stvari, ki jih imamo. Dejstvo je, da južneje kot greš, otroci bolj jemljejo nogomet kot igro. Neki Slovenec ali Hrvat naredi nekaj, česar Skandinavci še zdaleč ne more. Jugoslavija, bivša država, pa je vedno padala na tem, ker ni bilo tiste borbenosti in discipline, pa tudi fizične pripravljenosti ne. Če pa vse to združiš, pa ne moreš zgrešiti in je to pravi model za nekaj velikega. Potem nimam slabe točke.

V Vaši nogometni šoli "Nogometna akademija Sašo Udovič - 9" torej tendirate, da bi otrokom dali vse to?

Stremimo k temu - štab in trenerji, da bi bivši vrhunski igralci, ki so bili maksimalno tehnično izpopolnjeni, da bi dali otrokom tisto, kar so sami najbolj znali, t.j. obvladanje žoge, tehniko, gib, mediteransko miselnost. To je polovica, morda tri četrtine tega. Potem pa so tu še 'difovci' s fakultete za šport, ki otroka vrhunsko pripravijo in motorično usposobijo. Danes je vrhunski šport sestavljen iz 10 ali 20 procentov talenta in 80 ali 90 procentov trdega dela, fizike. Še 15 do 20 let nazaj je veljalo razmerje 50 : 50.

Komu je Akademija torej namenjena?

Če pogledamo v prostor, nogometni klubi poberejo najbolj talentirane fante ali pa dekleta, vsi ostali, ki pa tudi pridejo na izbirni trening, odpadejo. To je boleča izkušnja za otroka, prva zavrnitev. Poleg tega pa nihče ne more reči, kako se bo otrok razvijal čez leto ali dve. Sam poznam kar nekaj otrok, ki so bili zavrnjeni, a so sedaj vrhunski športniki. Mi pa želimo dati priložnost čisto vsem otrokom tam od nekako petega, šestega leta naprej, do 13., 14. leta. Vodilo, ki nam največ pomeni, je, da so otroci in starši zadovoljni.

Torej Akademija je nekaj drugega od nogometne šole Alfa - Inter campus (katere direktor ste), ki med drugim trenira in plasira mlade nogometaše celo za znani italijanski klub Inter.

Alfa ni v povezavi z Akademijo, kajti Alfa ni samo nogometna šola, ampak na pobudo znanega hokejskega trenerja Pavleta Kavčiča združuje še restavracijo, in-line hokej itd. V Alfi smo imeli v zadnjem letu 150 otrok, vendar pa je to ljubljanska zadeva. Sam pa se sedaj bolj usmerjam v Akademijo in v to, da bi se odprli tudi na vse konce Slovenije. Da se to tudi malo seli na provinco. In s tem ne mislim nič slabega. Če bi iz npr. iz Ribnice morali trikrat na teden voziti otroka na treninge v nogometno šolo, se tu avtomatično pojavijo veliki stroški, veliko časa gre za to itd.

Na mladih svet stoji?

Ne samo jaz, tudi Nogometna zveza Slovenije daje čedalje več poudarka mladim. Ta moja Akademija bazira na tem, da se vsi mladi, ki jih zanima nogomet, na pravi način vključijo v življenje. Kajti skozi šport se učijo tudi za svoje življenje. Naučijo se tuširati, pospraviti opremo, odgovornosti, podrejanja skupni ideji moštva in poslušnosti trenerju, da ni grdih besed, pljuvanja itd.

Ali je to tudi eden od načinov, kako odviti otroke od raznih odvisnosti (droga, kriminal, pijača itd.)?

Seveda! Ne 100 procentov, ampak 300 procentov! Finta je v tem, da otroku ne daš časa za razmišljanje o tem. Zakaj se vse te stvari dogajajo - kajenje, droge, pijača? Zato ker imajo preveč časa. Če bi bili na treningu trikrat tedensko, ne bi niti pomislili na kaj takega. Prvič - bili bi preutrujeni, drugič pa bi se družili s prijatelji, ki bi podobno mislili in bi jih poznali npr. s treningov. V družbi je šport še kako pomemben, to ni nič novega, vendar pa se premalo dela v tej smeri. Trener je pa tu izredno pomemben člen. Če ni prava oseba, potem je boljše, da se otrok sploh ne vključi v neko vadbo.

Z Akademijo se boste razširili tudi v druge kraje izven Ljubljane. Je kakšna možnost, da bi imeli podružnico tudi v Ribnici?

Da v kakem kraju zaživi neka nova zadeva, je potrebna podpora lokalne infrastrukture, lokalne oblasti in ljudi, veljakov. Če tega ni, je nemogoče, da bi nekdo prišel zraven in se šel neko novo zgodbo, kaj šele uspešno. Če bo v Ribnici podpora in da bi bilo dovolj zainteresiranih otrok in staršev, potem lahko računate name, da vam bom pomagal - z veseljem.

Ali še igrate nogomet?

Še, vendar le rekreativno. Rad zaigram tudi tenis.

18. avgusta je bila prva tekma z novim selektorjem Branetom Oblakom. Vas je kaj vleklo na igrišče?

Po mojem te vleče, dokler si živ. Vsakega, ki je igral nogomet. A ne na način, da se čutiš, da bi moral biti tam, ampak recimo, kako bi moral kdo reagirati v situaciji, ki si jo ti naredil 100 -krat. Za Oblaka mislim, da se je prav odločil pomladiti reprezentanco. Bo pa rabila veliko kredita, potrpežljivosti, dela, vlaganja itd. da se razvije. Mi smo rabili štiri do pet let.

Ali še kako drugače sodelujete z nogometom?

V bistvu mi nogomet okupira življenje. Torej najprej je tu Akademija, pa Alfa, sodelovanje na Olimpijskem komiteju Slovenije, kjer so me izbrali za 'frontmena' pri nogometu (kot je npr. Čop pri veslanju), nato sodelovanje v odborih Nogometne zveze Slovenije, pa potem komentiranje tekem na nacionalni televiziji. Nedavno so mi ponudili tudi daljše sodelovanje; zanima me, saj bi rad, da bi se tudi na tem področju naredila neka nova in dobra zgodba. Vedno pa se rad udeležim, včasih se zgodi tudi po dvakrat na mesec, dobrodelnih tekem. Lansko leto smo tako odigrali humanitarno nogometno tekmo v Novi Gorici, kjer je zaigral tudi Michael Schumacher. To je bil res poseben dogodek, saj smo zbrali 400.000 EUR za žrtve min vojne v Sarajevu, v Bosni. Schumacher me je celo presenetil, saj sem ga vedno imel za zoprnega, a je korekten in priazen 'dečko'.

Kje ste letos preživel dopust?

S punco sva bila v Trogirju 10 dni. Sicer pa sem v petnajstih letih po svetu videl veliko krajev, zato meni neki otoki ne pomenijo veliko. Trenutno mi več pomeni, da sem doma, s prijatelji. Uživam, ker sem doma. Vedno sem bil tak, da mi človeški faktor, odnos pomenijo dosti več kot denar.

Pogovarjala se je in fotografirala **Zdenka Mihelič**

Franciju Miheliču, vodji OTMN 2004, se zahvaljujem, da je do tega pogovora sploh prišlo in nam je tako omogočil prijetno spoznavanje odličnega nogometaša in nekdanjega reprezentanta Saša Udoviča kot športnika in človeka.

OD KOVAČIJE DO TOVARNE TELOVADNEGA ORODJA JOR

X.

PODLISTEK

Miloš Petelin je oktobra lani diplomiral na Fakulteti za šport z diplomsko nalogo OD KOVAČIJE DO TOVARNE TELOVADNEGA ORODJA JOR.

Na 52 straneh je orisal pot Jakoba

Oražma, lastnika podjetja JOR, ki je med obema vojnama postalo najmočnejši proizvajalec telovadnega orodja in drugih športnih pripomočkov v takratnem jugoslovanskem prostoru.

NAPRAVE ZA LETNO VADBIŠČE

Želzna konstrukcija za letno vadišče je bila sestavljena iz lahkih železnih cevi, visoka okoli 5 m, z litimi podstavki in glavami, v katere je bil nameščen vodoraven nosilec iz cevi. Imela je bil podaljšek, ki je na eni strani priprava za plezanje, na drugi strani pa priprava za dvigovanje vrvi v dolžini 7 m. Konstrukcija je bila povezana z močnimi cevmi in vpenjači.

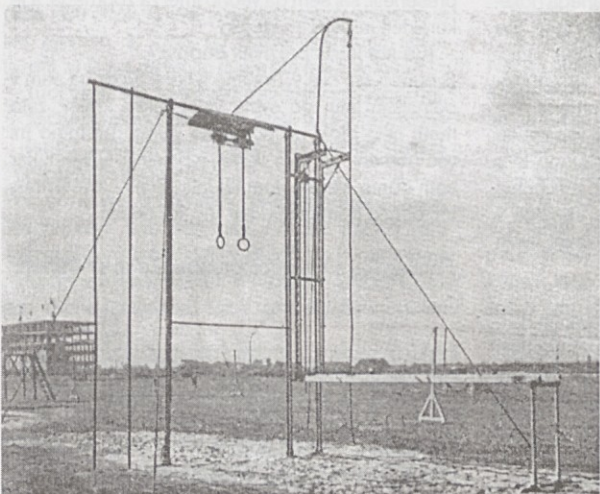
Na konstrukcijo so se lahko pripele naslednje naprave:

1. krogi - v katalogu priporočajo garnituro ameriških krogov z valjčkom,
2. lestev za telovadbo,
3. stol,
4. vrv.

Kombinirana železna konstrukcija za letno vadbo je zgrajena prav tako kot zgornja, s tem da ima 4 vpenjala iz okroglega železa, ki se pripnejo na 4 usidrane železne kavlje. Taka kombinirana konstrukcija se je lahko postavila brez betoniranja.

Na kombinirano konstrukcijo je bilo mogoče pripeti naslednje naprave:

1. mehanično garnituro ameriških krogov
2. moderno železno garnituro lestev z železnim

Kombinirana konstrukcija

stolom, ki omogoča, da se lestev spusti v vodoravno višino,

3. dve žrdi za vzpenjanje,

4. ena vrv za vzpenjanje,

5. drog.

Poleg teh dveh konstrukcij so v tovarni izdelovali tudi klasične gugalnice, tako imenovane "jahalne" gugalnice ter odskočne deske za skoke v vodo.

Jakob Oražem je izdeloval tudi druge manjše športne naprave, rekvizite oziroma pripomočke. V njegovi ponudbi je možno dobiti uro štoparico, štartno pištolo, granato iz lesa, puško, stojalo za puške, boomerang, piščalke, medicinke, kolebnice, palice za hokej, nosila za ranjence iz železnih cevi, ki se enkrat, dvakrat ali večkrat preklapijo, lahko se nosijo kot oprtnik, in tudi atletske ovire, nastavljuje na vse predpisane mere.

PODRŽAVLJANJE PRIVATNE LASTNINE V JUGOSLAVIJI

Zgodovina je pokazala, da se je do sedaj vsaka revolucija kot nasilna sprememba oblasti in sistema globoko zadržala v odnose ljudi. To je še posebno značilno za socialistične revolucije, spremembe na političnih, socialnih in drugih področjih s

ciljem, da vzpostavijo vse širšo in globljo razliko med predhodnim in novim sistemom, s samo enim ciljem, da razvrednotijo in prevzamejo ne samo državno, ampak tudi privatno lastnino in z njo brez držakov zagospodarijo.

Vodstvo Komunistične partije Jugoslavije (v nadaljevanju KPJ) je po prevzemu oblasti ugotovilo, da bi takojšnja nacionalizacija povzročila preveč škode, zato se je odločila za taktiko preudarne krepitve državnega gospodarskega sektorja na eni, ter postopne dušitve privatnega sektorja na drugi strani. Po tej taktiki so takoj po koncu vojne pomembnejša zasebna podjetja poddržali na podlagi zakonov, ki so predvidevali trajno (konfiskacija) ali začasno

(sekvester) zaplembo premoženja. Proizvodnjo v zasebnih podjetjih, ki jih na podlagi revolucionarne zakonodaje niso mogli poddržati, so vse do konca leta 1946 načrtovali in nadzorovali s posebnimi predpisi. V začetku decembra 1946, ko je partijski vrh presodil, da je prišel ugoden trenutek za izvedbo načrtov, je zvezna skupščina po hitrem postopku sprejela zakon o nacionalizaciji, ki je v Sloveniji formalno zajel več kot 500 podjetij, to je skoraj vsa zasebna veletrgovska, prometna, gradbena ter velik del industrijskih in lesnopredelovalnih podjetij, precej trgovin in hotelov. Z drugo nacionalizacijo aprila 1948, ko je KPJ hotela komunističnemu svetu dokazati svojo ortodoksnost, je bilo v Sloveniji poddržanih nadaljnjih 700 privatnih gospodarskih podjetij; tako je državni gospodarski sektor postal prevladujoč. S tretjim zakonom o nacionalizaciji, ki ga je zvezna skupščina sprejela konec decembra 1958, je hotela oblast brez večjih vlaganj in v kratkem času zagotoviti dokajšnjemu delu prebivalstva, pa tudi gospodarskim in drugim organizacijam potrebno število stanovanjskih in poslovnih prostorov ter gradbenih parcel. (Slovenska kronika XX stoletja I. izid, 1996, str. 146)

Po zakonu o nacionalizaciji manjših delavnic je bila 5. maja 1948 nacionalizirana tudi delavnica JOR. Odtlej je bilo to Okrajno kovinsko podjetje, ki je zaposlovalo 4 delavce, direktor je bil Viktor Grča, tajnica je bila tedaj Nada Ban, kmalu pa je delavnico prevzelo podjetje "ELAN" (sedaj znana tovarna smučí v Begunjah na Gorenjskem), direktor je bil tedaj g. Bartol, leta 1949 je prevzel podjetje "Slovenija-šport iz Ljubljane (direktor Alojz Orehek), leta 1951 pride podjetje pod Planica-šport" (direktor Stane Žbona), leta 1952 pa se osamosvoji in postane Zadržno industrijsko kovinsko podjetje Ribnica kot samostojni obrat Kmetijske zadruge Ribnica. S 1.1.1955 pa je prišlo do popolne osamosvojitve in podjetje dobi novo ime "Kovinsko podjetje Ribnica". To ime je ostalo vse do leta 1969, ko se dokončno preimenuje v "RIKO" - Ribniško kovinsko industrijo Ribnica na Dol. (Naš obveščevalec, maj 1983, str. 16-17).

S podlistkom bomo zaključili prihodnjč.

OTROCI SO NA CESTI NEPREDVIDLJIVI,

- Na dogajanje okoli sebe gledajo z manjše višine kot odrasli, zato vidijo manj.
- Imajo ožje vidno polje, težje določijo od kod prihaja zvok.
- Prepričani so, da jih voznik vidi, če oni vidijo vozilo.
- Mislijo, da se avto lahko ustavi, tako kot oni, na mestu.
- Odločitve uresničujejo tisti hip, ko se jih domislijo, brez premisleka.
- Njihova sposobnost predvidevanja je zaradi neizkušenosti manj razvita.
- Njihovo pozornost usmerjajo radovednost, čustva in dogajanje okrog njih, manj pa razum.

ZATO VOZITE PREVIDNO.

Upoštevajte omejitve hitrosti in s svojim ravnanjem zagotovite, da bodo šolske poti varne. Pred prehodi za pešce se vedno ustavite in otroku z jasno kretnjo pokažite, da je pot varna. Otroci nimajo zavor, vozila jih imajo. Bodite previdni, strpni, prijazni. Pozorno spremljajte obnašanje otrok, njihovo ravnanje v prometu in morebitno igrivost in razposajenost.

